

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cor Deo Devotum Jesu Pacifici Salomonis Thronus Regius,
Seu Meditatiunculae Exquisitissimæ**

Luzvic, Étienne

Coloniæ, 1729

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60085](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60085)

Th
4482

L. I, 30.

№. 4482.

COR
DEO DEVOTUM
JESU
PACIFICI SALOMONIS
THRONUS REGIUS,

Seu

MEDITATIUNCULÆ
EXQUISITISSIMÆ,

Quibus cor hominis à mundo ad
Deum deducitur per viam purgativam,
illuminativam & unitivam,

Collegii

E Gallico

Societatis Jesu

publ. v. m. P. STEPHANI LUZVIC *1728*

Societatis JESU

Latinitati dedit, & ad calcem auxit

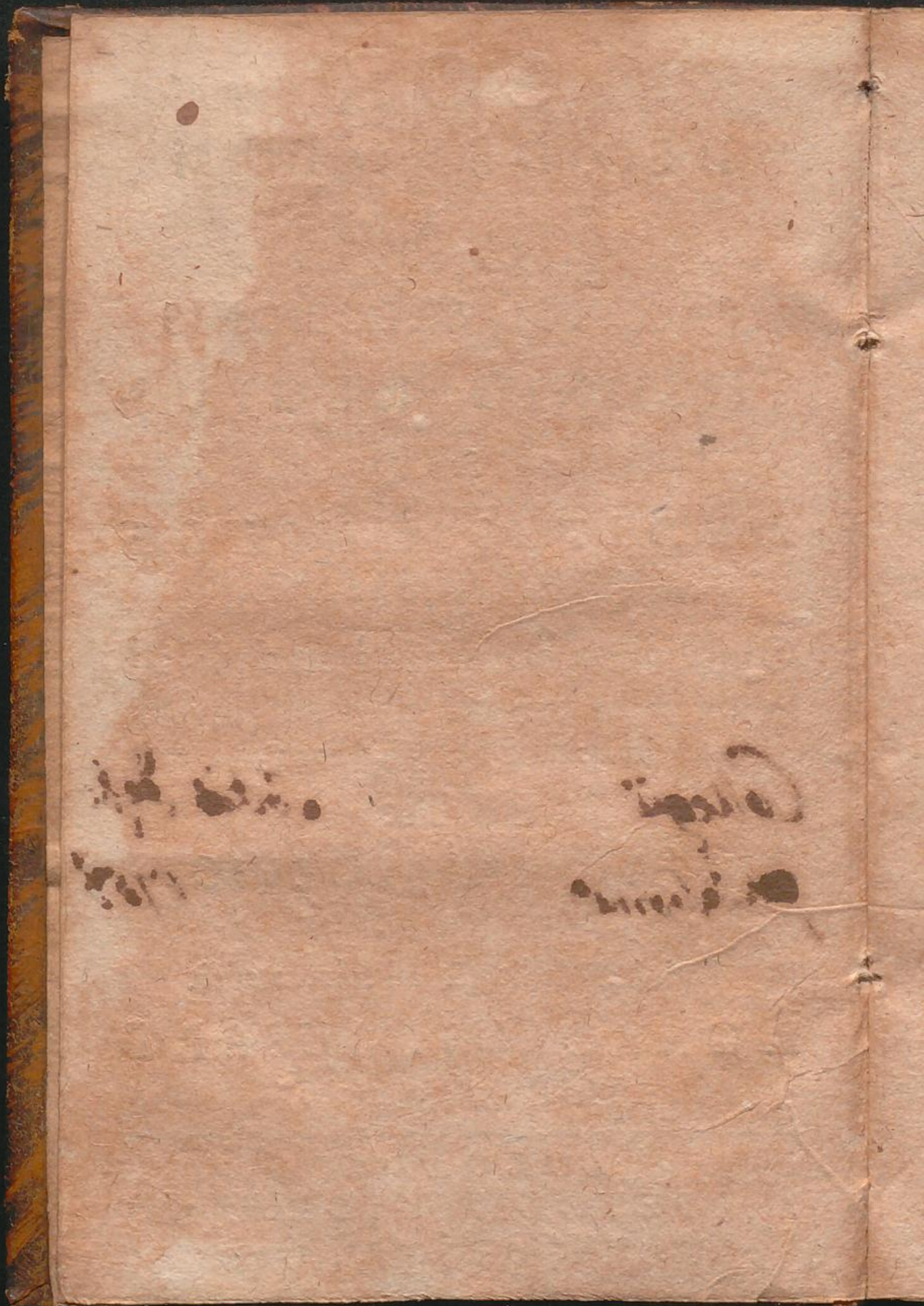
P. CAROLUS MUSART

Ejusdem Societatis.

COLONIÆ,

Apud PETRUM PUTZ Bibliopolam

unter der fetten Henne. 1729.

*Parthenicis MARIÆ Sodalibus
Xenium.*

SOle annum cursum ineunte [quod mihi solemne, & propè jam usu est tritum] ad vestros lares redeo, Sodales Mariani, ut simul vos sanctiorem magnæ Parentis familiam officiosè consalutem, simul levidense saltem, & pauperis munusculo pro strenâ donem. Obtuli annis superioribus *aureum eternitatis annulum, Christianæ Philosophiæ medullam, Liliū Marianum*: adfero nunc pati studio in parvo codice **J**ESUM Cordis humani cupidissimum amatorem, aurei istius annuli nobilem gemmam, Philosophicæ medullæ, medullam, (a) *Liliū corvalliū*: quo sanè *Xenio* nihil mihi, vobisque optatius

† 2

potu-

(a) *Cap. 2.*

Parthenicis Maria

potuit obtingere: quâ enim causâ fieri existimamus, ut Januarii Kalendas aureum JESU nomen, divinique hujus Nominis radii sua luce collustrent (quod præfagisse Psaltes mihi visus est eo carmine [a] *Benedices coronæ anni benignitatis tuæ*) nisi ut ex ea reintelligeremus, nefas jam esse alio, quàm JESU nomine diem, annumque aut ominari, aut auspicari.

Exhibebit autem vobis hic Libellus primò Jesum Cor hominis è Mundi, Carnis, Diabolique retibus vindicare parantem, pulsantem Cordis fores, vix ingressum, omnes angulos perscrutantem, vitiorum sordes evertentem, aperientem divinæ gratiæ fontes, lustralique sui cruoris imbre expiantem. Quid verò tum JESUS postea! hic jam velut in Throno Regio juradicit, hic tanquam in cœlesti Lycæo docet, hic ceu in nuda, rudique tabella Novissimorum imagines efformat, huc crucem, & spinas infert; huc rosas, & lilia adspergit: satisne? Ad extremum in corde expurgato, ex-
orna-

(a) *Psal. 64.*

ornatoque ludit, saltat, dormit, pugnat, vincit, triumphat Victoris JESU Sanctus amor. Habetis summam quamnam ego vobis, *Parthenici Sodales*, auspicali hoc die boni omnis causa strenam donem Mariæ alumnis, Matris delicias; Pugilibus in Societatis JESU palæstra exercitis, JESUM Agonothetam, & bravium. Scio, & ne ego plagiarius sim, si dissimulem, hunc alterius parentis fœtum mihi primùm suam lucem minime debere: sed tamen aliquid est fortassis, quòd ab Authore Gallicâ togâ vestitum, ego [ut vester omnium familiaris, & quodammodo vernaculus esset] Romanâ prætextâ, atque (si placet) etiam Latinorum jure donarim: quod factum meum, si exile videbitur, meminisse vos velim, quæ amicis aut hospitibus mittebantur Apophoreta, ova, caseum, piper, caricæ, melimela fuisse, quibus non tam donum, quàm voluntas pretium daret: quòd si non tam à styli exilitate, quam à rei ipsius præstantia munus meum expenditis, primùm gratias ha-

Parthenicis Mariae Sodalibus Xenium.

beo, quòd me propensè amatis, tum à
vobis enixe effligito; ut labore meo
qualicumque plurimum uti, frui velicis.
Ita [libet enim voto concludere] in JESU
amoribus ac deliciis vivite, Valete.

*Servorum Virginis servus
infimus.*

CAROLUS MUSART,
de Societate JESU.

Paræ.

Paræneticum.

Præbe fili mi Cor tuum mihi. Prov. 23.

IN omni creatura, quæ sub Sole vanita-
tibus mundanis occupatur; nihil huma-
no Corde sublimius, nihil nobilius, nihil
Deo similius reperitur: quapropter nihil
aliud quaerit à te, nisi Cor tuum.

Sapienter hoc quispiam monuit: sed
quotulquisque est, qui audiat, JESUQUE
Sponso cordatè petenti Cor donet suum.

Audi popule stulte, qui non habes Cor.

Jerem. 5.

Tuum Cor ambit Christus, & sibi poscit;
Quin & cruoris emptitat gravi librâ:
Pretium recusas, nundinator infamis,
Mavisque captent stygius Auctionator,
Caro, atque Mundus pro triente vix una,
Mordebis unguem postea, & caput scalpes,
Scelus heu probrosum! nempe Cor habet Christus:
At tu Cor ullum non habes, homo vecors.

C. M. è S. J.

DE-

Devotis JESU Corculis sacrum.

COR vocis defero, cara *JESU* corcula, saucium, & æstuans amore sed divino : *Thronus* hic est *Regius* sponsi vestri *pacifici Salomonis*; sanctuarium, in quo jure sacrificium peragi *Deus* voluit; arx, quam *Jesus* ipse contra vim hostilem tutandam suscepit, occupatam, sacrilegeque profanatam recuperat, & eluit; expiatam verò sibi optat, consecratque pro palatio, templo tribunali : hic scilicet *Jesus* imperia exercet sua, hic regnat, hic erudit, hic appellationum morâ recisa, aut prædestinationis, aut æternæ reprobationis sententiam pronunciat : hic tonitrua, hic fulgura concitat, hic luminis radios in sublunari globo spectari minimè consuetos, blandè ejaculatur : denique *Cor* offero *Cœlum* & *Curiam* supremi animarum, rerumque omnium *Moderatoris*, at quorsum ego id vobis potissimum ? existimavi sanè nusquam alibi aut majori in pretio, aut
 pro

Devotis ꝛ Esu Corculis Sacrum.

pro beneficio cumulatiore munus hocce
meum, quàm apud vos collocatum iri,
quos probè nossem non modò ad res isti-
usmodi diviniore apprimè factos, & exer-
citatos: sed iisdem præterea tam ardentè
affici: ut pluris unius *Jesus* amores æstimare
soleatis, quàm omnem Regum Principum-
que favorem ac gratiam: quippe in vestris
animis altiùs profundiusque fixa est *Christi*
Cruce, Sanctæque Paupertatis Studium,
quàm honorum fungi, opum quisquiliæ,
Avorum ceræ, ac fumosæ imagines, cætera-
que bona, quæ quidem ita vulgò vocantur,
& quæ vestræ sortis, ac familiæ homines aut
sibi facile pollicentur, aut aucupantur am-
bitiosius.

Brevem adfero tabellam, in qua tamen
(dicam modestè) totius Christianæ perfe-
ctionis summam exiguis meditatiuncula-
rum punctis delineavi vestri profectò, cæte-
rorumque causâ, qui idem vobiscum sen-
tiunt & amant.

Porro in eam divini amoris imaginem
etsi rudi penicillo deformatam statim atque
oculos defixeritis; recognoscetis, opinor
pul-

Devotis ꝛ Esu Corculis Sacrum.

pulcherrimarum virtutum, quas in animis vestris efformastis, repræsentatam effigiem; simulque deprehendetis quibus vis, quibusve gradibus divina Bonitas vos deduxerit in montis istud fastigium, ex quo licet adhuc humi constituti cœlum jam ipsum, promissam illam terram, beatamque filiorum Dei hæreditatem contemplemini, & in quo habetis non oculis modò: sed etiam pedibus subjectam atque calcatam infœlicis Ægypti, Babylonisque, id est, confusionum parentis, longè calamitosissimam regionem. Ita igitur accipite, *dilectæ cœlo mentes*, hoc qualecumque donum, non tam attentæ ad manum, quàm ad cor donantis.

Ego quidem intendo digitum, ut ita loquar, in favos mellis, qui hic Expositionibus quibusdam tamquam cera obvoluti latent; sed Spiritus sanctus, uti fore confido, purum mel, atque adeo ipsos nectaris fontes aperiet, animosque vestros ad plenum divinarum gratiarum imbribus beabit. Ita medullitus aveo, voveoque.

*Vester humillimus, obsequientissimusque
in Christo servus.*

STEPHANUS LUZVIC.

Index Meditationum.

I. Cor JESU amoribus consecratur.	Pag. 1.
II. Cor Hominis Mundus, Caro, Diabolus adoriuntur: JESUS sibi vindicat.	7
III. Amantissimus JESUS Cordis fores pulsat.	12
IV. JESUS Latitantia in tenebricoso cordis Recessu vitiorum monstra perscrutatur.	16
V. JESUS è Corde peccatorum sordes evertit.	21
VI. JESUS in Corde fons vivus.	25
VII. JESUS Cor sanguine expiatorio lustrat.	29
VIII. JESUS in Corde amante, sibi que devoto regnat, imperat.	33
IX. JESUS Cor sibi devotum erudit.	38
X. JESUS in Cordis tabella novissimorum Imagines efformat.	43
XI. JESUS Crucem cordi infert, & amanti facile imprimi.	48
XII. Cor deditum JESU amoribus, Hortus floridissimus.	51
XIII. In Cordis Choro, pulsantibus musica instrumenta Angelis, JESUS voce admodulatus.	55
XIV.	

Index Meditationum.

XIV. JESUS Davidis Filius, Cantantibus Angelis in corde cytharam pulsar.	60
XV. JESUS in amantis corde requiescit.	65
XVI. JESUS amoris sagitris transfigit ac vulnerat.	70
XVII. Cor JESUM amans coruscat luce & flammis.	74
XVIII. JESUS cor sibi charum palma & lauro cingit, coronat.	77
XIX. JESUS in cordis coenaculo coelestes nuptias celebrat.	83
XX. JESUS in Cordis speculo se sanctissimamque Trinitatem manifestat.	94
Incitivum actus amoris Dei super omnia.	103
Formula amoris Dei super omnia.	104

Cor JESU amoribus consecratur.

Expositio.

1. **U**bi est thesaurus noster, ibi debet esse cor nostrum
Luc. 2. **JESUS** thesaurus est, in quo omnes
spes, opes, res nostra reponi debent. Ubi ergo foeliciter cor lo-
cabimus, quam in corde ipsius divinitatis sacrario, ad pedes
ipsius tutissimam miserorum aram, in ipsius manibus ditissi-
mo omnium gratiarum penu!

2. En tibi ardens amore corculum: quot & quas for-
vacula instar in caelum flammam evomit: Foelix ille, & ter
foelix, qui nisi ut amet caelum, cor non habet.

3. Agite, quotquot uspiam probi, piique estis, cor ve-
strum **JESU** honoribus, amoribus consecrate. Cui enim
melius? quidquid ei repledimus, nobis appendimus; quod
vero ei subtrahimus, idem nobis excidit, & aeternum perit.

Præambulum

Ad Primam Meditationem.

Quis nos separabit à charitate Christi (exclamat ma-
gnus ille Apostolus (a) tribulatio, an angustia?
an fames? an nuditas? an periculum? an persecutio? an
gladius? certus sum enim, quia neque mors, neque vita, ne-
que Angeli, neque principatus, neque virtutes, neque instan-
tia, neque futura, neque fortitudo, neque altitudo, neque
profundum, neque creatura alia poterit nos separare à cha-
ritate Dei, qua est in Christo JESU. Hic ignis, qui cælo
dilapsus, omnia consumit, omnia accendit; ea vero

(a) Rom. 8.

incendia excitar, quæ ne malorum quidem maria, quibus mundus redundat, restinguere possint: hæc flamma subtilis, agilis, longè lateque pervadens, & urens, ab ipsis crucibus, & catastis vim, animosque sumit, supra res omnes evolat, uni insistit Deo, eique indissolubili nexu adhærescit: quid quòd ignis ille semper aliquid patitur; & nescio quid, aut quid non agitat? quò verò vivacius vim exerit suam, eò minus hosti cedit, difficiliusque vincitur: hic rogus ubi semel cordis fornaculam incessit, Deus bone! quos & quot istic concitat motus caloris, amoris? Verum inquietæ hujus febris effecta ii norunt soli, qui Jesum unicè amant, & ardent.

Jam cor istud elanguidum videbis inter se cta, inter secantiaque suspiria deructare, & inter hæc vicissim au dies projecta hinc inde verbula animulæ suavi amoris deliquio colliquescentis, *Nuntiate dilecto meo, ô beata mentes, quia amore langues*: (a) ac nisi ille fugitantem animam aurei sceptri fulcro, ut *Assverus* olim *Estheren* (b) fulcit ac retinet, ante ipsius pedes exanimis concidam; jam enim mihi inæqualis, & formicans pulsus lethaliter salit, jam cineritio, & cadaveroso colore vultus fœdè obducitur, jam entheus calor penitus exedit medullas, usque eò nihil jam in me est super, quod non ab isto igne patiatur.

Mox vero admiraberis cor illud eodem Dei amor concitatum, resumptis veluti viribus, repente in ren à se amatam violenter ferri, abripi. *Surgam*, inquit *bat sponfa sponfi impotenter amans, circuibò civitatem per vicos & plateas quaràm quem diligit anima mea*; (c) neque à cursu desistam, donec voti compos facta eum apprehendero. Inquiram ex rebus creatis, & interrogabo; ubi, ubi est Deus meus? omnes sigillatim perlustrabo

(a) *Cant. 5.* (b) *Esther 6. 15.* (c) *Cant. 1.*

lustrabo, percunctaborque: neque verò satis mihi fieri arbitrabor, si quam in illis tenuiter adumbratam Dei imaginem, si quam divinarum perfectionum umbram deprehendero: hæc enim sitim exacuent meam, non sedabunt: sed venabor ulterius, requiramaque constanter eum, *quem diligit anima mea.* (a) Nempe cor amore accensum continuò aliquid coquit, & molitur: neque divinus amor otuari didicit, exercet sese semper, deque virtute in virtutem promovet: quòd si verò uspiam quiescit, aut feriatur; divinus amor esse renuit. (b)

Porro inter hæc morbi hujus symptomata, animus tria consequitur, ac in sese ipse experitur: primò enim quantumcunque se rebus arduis assidue implicet, vacetque seridò infimæ suiipsius abjectioni, perfectæ contemptioni rerum mundanarum, repressiōni effrenium, effrenatarumque cupiditatum; ejusmodi tamen facinora, præclara sanè, atque heroica ultimo loco reponit; imò verò cum plurimum efficiat, censet à se nihil agi; denique tempus, quo in virtutum palestrâ diu multumque sudavit, breve admodum reputat, quod de Jacobo Patriarcha sacræ litteræ memorant, (c) quem pulchræ Rachaelis forma, amorque ita ceperant, deceperant; ut maximi laboris annos benè longos pro hebdomada, hebdomadam, pro die, diem pro momento duceret. Parum hæcenus dixi. Cor Jesum amantis, se vi ullâ frangi, domarivè se posse non credit, quare audet mortem ipsam laceßere, provocare ad duellum ut supparem, irridere ipsius tela, & tantum non insolenter insultare pallenti isti Deæ; quæ tamen una coronas Regum, & Cæsarum sceptrâ proculcat, Sampsones exarmatos, exanimatosque sibi subjicit, Alexandros uno orbe mini-

(a) Cant. I. (b) Greg. hom. 30. in Evang. (c) Gen. c. 29.

mè contentos ultrà signa proferre vetat, Helenas denique deformatas sub turpe jugum mittit, quid plura? Cor istud ita est quietis, moræ rerumque omnium impatiens; ut dum ardentissimè, unicum JESUM amat, quærit; ad eumque anhelans provolat, momentum pro anno reputet; nihil præterea retinet, nihil arridet aut placet, nihil satiat aut recreat: quippe cui præter JESUM fastidia, & somnia sint omnia. Denique pro eo, quo inæstuat, moriturque sitibundi amoris ardore, mundanarum voluptatum fætidos lacus, & Ægyptiacæ paludis cœnum prætervolans instar Cervi siti ac vulnere pereuntis concito cursu, contento studio, per viarum licet abrupta, profilit ad fontes perennium aquarum, ad *Deum fortem, vivum.* (a)

O fons inexhauste amoris. sitim istam extingue, famem exsatis, *ô pulchritudo tam antiqua, & tam nova,* (b) cor tibi devotum occupa; sit obsecro istud jam templum, sacrarium, altare uni vero numini consecratum. Admitte in odorem suavitatis thymiama, quod de aureâ hac mensâ impofterum exspirabit: (c) neque permittite unquam, ô DEUS cordis mei, ut locus tuis ritè honoribus, amoribusque dedicatus, ullis unquam aut sordibus, aut piaculis contaminetur: sed potius perennaturis temporibus stet intactum, inviolatumque.

PRIMA MEDITATIO.

Oratio preparatoria actiones nostras, &c.

I. **P**reludium. Imaginare Deum in cœlo Cherubinis insidentem, summè beatum, & essentia perfectione infinitum requirere hospitium in terris, in quod divertere sibi liceat.

2. *Præ-*

(a) *Pf. 41.* (b) *Aug. li. conf. 10. c. 21.* (c) *Ex 37. 48.*

2. *Praludium.* Cogita olim divino præcepto per Moysen tabernaculum erectum, (a) templum deinde per Salomonem sumptuosè magnificeque exædificatum fuisse, (b) atque in eo repositum propitiatorium, ex quò divina hominibus oracula redderentur.

1. *Punctum.* Cor hominis pii templum est Numinis, ejusque tres omnino existunt partes. quarum prima mens editori in loco visitur; hìc DEus ex rerum productioni omnipotentiam, ex earumdem gubernatione summam sapientiam, ex conservatione verò infinitam bonitatem veluti in principe ara spectandam, colendamque proponit: pars templi interior altera est cordis portio voluntas, atque hìc infinita illa sive bonitas, sive pulchritudo supra res omnes summè amabilem se exhibet; extima denique totius Templi facies, sensus externi prostant, qui omnes, uti par, piùmque est, voluntati rectè res divinas præcipienti religiosè parent.

2. *Punctum.* Hujus porro Templi, cordis, inquam, DEO devoti consecratio, iisdem ceremoniis peragitur, quibus nostra templa rite initiari solent. Mos est templorum consecrandorum pavimenta cineribus adspargere, parietibus duodecim cruces appingere, totidem iis ipsis cereos accendere, aquam solenni lustrationum formulâ benedici, cineribus humo sparsis alphabetum græcum, latinumque inscribi. Ita cor ejus, qui Numinis delubrum esse velit, par est humilitate nihilique sui notitiâ imbui, illustrari excellenti fide, studio crucis, mortificationisque tum interioris, tum exterioris insigniri, erudiri à Spiritu Sancto, denique identidem cælestibus divinarum gratiarum aquis purè, sancteque lustrari.

3. *Punctum.* Jam vero Cor tot tamque castis religionibus

A 3

(a) Exord. 26. (b) 3. Reg. 6.

gionibus dicatum ita in potestate cultuq; est numinis: ut imposterum sine ingenti sacrilegio, ac piaculo violari non possit: itaque posthac committi non debet: ut ullæ istic sordes visantur, aut ut profanæ res, mundanorum somniorum idola, ingredi permittantur. (a)

4. *Punctum.* Decorandum potius Cordis sacrarium præstanti virtutum suppellectile, cœlestibusque ornamentis; curandumque studiosè: ut nec noctu nec interdium orationis thura, divini amoris ignes, (b) charitatis aurum (c) desideretur, neve repetenda subinde vota, precesque & holocausta, ceteraque victimarum genera unquam desint.

*Colloquium per admirationem instituetur
hoc modo.*

ERgòne putandum est, quòd verè Deus habitet super terram? si enim Cœlum, & Cœli Cœlorum te capere non possunt, quanto magis domus hac? (d) quid? corculum meum igitur? ô amor!) locus est tuus, tuum templum, tua sedes, tuum tribunal; Delicium animæ meæ Jesule mi, fac, quæso, divina tua præsentia hodie cor sibi meum consecret, uti ego quidem volens, lubens, tuæ Majestati voveo, do, dicoque: posside eo jure, quo optimo, vindicaque nexu tam firmo, ut recuperare nullo jure, aut tempore possim, certe nolo: atque ex hoc propitiatorio incipe dare responsa, è cœlis verò Spiritus Sancti ignem dimitte, qui impositas huic tuo altari hostias, ac holocausta statim absumat, (e) Amen.

(a) Ezech. 8. (b) Levit. 6. (c) Apoc. 3. (d) 3. Reg. 6
(e) 3. Reg. 18.

Pater.

Cor

Cor Hominis Mundus, Caro, Diabolus, adoriuntur; JESUS sibi vindicat.

Expositio.

1. **M**undus sericis, aureisque vinculis; diabolus tetro, hamatoque ferro, Caro propudiosis Inferorum ignibus, vi, dolo, Marte quâ aperto, quâ operto cor humanum illaqueare, & perdere obnixè student; nisi repente velut è machina suecurrens bone JESU, actum est, perit.

2. Patent, qua venditat mundus: sed qua ex aureo calice venena propinat, latent: labra poculi melle illinuntur, qua intus sunt fella, nocent, necant, foelix ille, cui divino munere concessum his se eripere retibus, his plagis.

3. Et ecce, quàm impensè bonus JESUS amat, amplectitur, attrahit cor istud ad se, cordique suo apprim. it! hoc age, ô bone JESU, cor meum Cœlo tuo loca, tuis, inquam, delitiis, atque amoribus imple, exple.

Praambulum ad Meditationem.

Huc opem, ô Domine Sabaoth, huc adfer supplicias. Sanctuarium tuum hostes invadunt, ut contaminent: requirunt sacros ignes, ut restinguant; altare holocaustorum impetunt, ut disjiciant; thus alienum inferunt, (a) ut numini sacrilegè incendiant. Submitte de cœlo auxiliares copias, confœderatam Angelorum aciem, spiritus illos armorum tuorum ministros: alioquin everti funditus omnia, ac interire certum est: omni ex parte surriguntur machinæ, ubique retia, & insidiæ collocantur. Pave, & cave, quisquis sapis. Hinc Mundus perduellis ille, & perfidus circumforaneus merces venum exponit, cum primum prospectantur, ad oculum speciosas, pretiosas-

Λ 4

que:

(a) Levit. 10.

Cor

que : at ubi inspectaveris , revera fallaces , atque
 e mentitas : crumenæ, quas hic Mercator ostentat, cre-
 de mihi, vento magis, quam ære turgent ; coronæ ni-
 tentes auro (è vitro dicere volebam) inter raras, cas-
 que spurias gemmas sentibus, & spinis horrent ; tor-
 ques aureæ , gemmeæve quid interest ? ferrearum
 compedum instar, non honorant : sed onerant, arcte-
 que vincunt, quid vestes ?

Bombycum excrementa , apud nos quia rara, ideò
 chara. ipsis enim Serum populis pridem eviluerunt, ne-
 que satis nobis placitura nisi intertexto auro, ac inter-
 lucentibus gemmis squallerent : at quid opus ? nimi-
 rum ut pretioso tegumento nuditatem, foeditatemque
 nostram obtegamus. His ergo lenociniis Mundus
 cor ad se pellicere conatur, in eamque rem montes
 pollicetur aureos, præstat autem , præter verborum
 folles, & futiles ventos, omnino nihil. Quam enim-
 verò servare legem, fidemve potest, qui utraque caret?
 multum dederit, si cui famam vulgi inanem gloriolæ
 auram afflaverit ; quam mox vix bene haustam aliò
 reflet : nam quoties cum principum, non modò vul-
 gi, gratiam aucupatus tibi vi debere, eripitur illa mox
 levissimâ offensione, destituitque vix labris tacta ad-
 huc inhiantem ?

Iterum huc opem , huc supetias, ô Cœlum ! No-
 vus hostis imminet stygius draco, quam antiqua, tam
 docta vafricie in hoc campo exercitatus, serpens verò
 ille dudum è cœlo, eoque dignitatis gradu, quem ani-
 mo præceperat, ad Inferos dejectus, (a) Diabolus,
 inquam, verus calumniator in tuam ditionem irrum-
 pere molitur, ut proruat, disturbetque omnia, circuit
 teterrimi leonis ritu, rictuque horrendus : ut suo illo
 terrifico rugitu miserum cor si non quasset, saltem

suc-

(a) Is. 14.

fuccuriat. Aspidem cogito, veneno guttur tumet, dens in destinatum vulnus exercitur, præsentissimum virus jam jamque emicat, certa animæ mors est. Cogito basiliscum: hic uti serpentum rex, ita cæteris nocentior, vel solis oculis perniciem inspirat, furtim fallaci sibilo aures incantat, simul pestem in cor insinuat blandulè, tum verò intromissus humorem omnem exsiccans perimit. Crocodilum dicere mavis? habes juratum non cœlestis aulæ magis, quam nostræ salutis hostem, quippe lachrymas humanas effingit, nostros affectus ementitur, ut nequius fallat: neque ita Proteus se in omnem formam induit: ut iste succenturiatus Mundi assecla, in omnem partem, artemque se convertit: neque verò huic bellatori idem, aut armorum semper, aut bellorum genus jam prosperis, jam adversis rebus pro telo utitur: neque cessationis, vel otii tempus, locumve relinquit ullum, suppetias huc igitur boni cœlites, suppetias: in hoc pulvere Antonii, Hilariones, reliquique ascetæ, fortissimi athletæ trepidant, sudant, pallent, quos, scilicet quantæ hujus adversarii sint vires, non latet. Cordis arcula cœlestibus divitiis referta est? elatione, ac præsumptione animi arcam effringit, gazas surripit: vacuum est cor ab virtutum opibus, divinarumque gratiarum ornamentis? desperatione turpe negotium perficere aggreditur, in eam verò partem semper machinas admovet, quam viderit esse cæteris infirmiore, ibique arietem applicat, & murum quatit, homine interim aut minus attento, aut certè nequaquam repugnante. Siles adhuc DEus exercituum, & necdum subsidiarios spiritus, eorumque ducem invictissimum Michaëlem submittis, qui huic se pesti rursus opponat, fundat, fuget victam, vinctamque in retrusos inferorum carceres compingat, atque ita

concludat : ut nullus evadendi unquam pateat aditus.

Heu miserum me ! debellatis exteris hostibus, domi hostis furit, Caro etiam-num rebellat & pulcherimarum, quas contra generosissimos reportavit, victoriarum successu insolens, bellicas concupiscentiæ faces jactat, hic ignes sunt Achaicis formidabiliores : aquam : aquam exclamo, deplue è cœlo totas nubes tuarum gratiarum, ô unicum columen cordis mei, DEUS meus, divinis imbribus extingue ignea ab tartareis carbonibus tela, (a) quibus impudens iste Vulcani nepos, infandus Veneris pufio fædè armatus attingere audet cor istud, quod tu tibi ipsi palatium, arcem, templum esse voluisti.

M E D I T A T I O.

Oratio preparatoria.

Actiones nostras, &c.

1. **P**unctum. Considerabo magnitudinem cordis mei, cui nihil par sit, quod neque Cœlorum vastitas, neque terrarum ambitus, Angeli hominesvè impleant, non opes, deliciæve fatient, sed ille solus, qui condidit, explere, ac beare potest.

2. **P**unctum. Colligam cordis mei nobilitatem, ac præstantiam, quod res creatas omnes contemptui habeat, neque aliter utatur, quàm suppedaneo, aut gradibus quibusdam, ex quorum calcatu ad DEUM ipsum evadat. Ita ex odore ac venustate florum ad suavitudinem, pulchritudinemque conditoris assurgit, ex solis luce, ad lucem increatam conscendit, ex mundi molitione, divini amoris dimanationem in res cæteras, & quamdam velut affluentiam, deprehendit.

(a) Ephes. 6.

3. *Punctum.* Expendam ulterius quantam esse oporteat humani cordis speciem, cujus amore res omnes ita ardeant: vehementer ut exoptent sibi in ipsius penetrali locum esse aliquem; ac mundus quidem honorum, opum, gemmarum lenocinio blanditur: eademque fraude caro objectis illecebris, ac voluptatibus, conviviis, epulis, commestationibus, ludis, tripudiis, cantans, incantansque demulcet; Dæmon vi sibi agendum ratus tentationum potius machinis, panicisque terroribus viam facere nititur, conspirant autem hi tres hostes inter sese, & quo vehementius trahant, quinque sensuum conscelerata proditione per cuniculos deditorem pertentant, oculis objicitur quidquid uspiam aspectu pulchrum, & jucundum, sive florum amœnitates velis, sive malis Adamantum, reliquorumque lapidum marinos soles; auribus oblundunt musica carmina Syrenum, periculosi simul, simul lascivi cantus: in nares plenis plaustris invehuntur odoramenta, & suffitus: Ad palatum culinæ fundant, cupediæ instruuntur magnis lancibus, vina è cellis afferuntur priscis candida Consulibus, Massica, Cæcuba, Falerna: aliis quoque sensibus sua etiam per artem adlaborantur oblectamenta.

4. *Punctum.* JESUS contra operosè, unaque Angelus tutelaris malè obsessam cordis arcem tutantur, ille singularibus divinæ suæ gratiæ auxiliis succurrit: hîc effusâ densas inter tenebras luce, quid fugiendum, quid faciendum sit, docet, erectas machinas disturbat, impetus Dæmonis retundit, aperit Mundi insidias, carnis fœditatem detegit.

Colloquium Fiet hac precatio. O suavissime JESU, cordis mei amor, defende sanctuarium, quod tute tibi consecrasti, nec permitte, ut in templi hujus parietibus abominanda rerum creatarum simulacra conspiciantur

spiciantur: (a) arcem tuam undique ab hostibus circumseptam, timoris tui vecte obsera, amoris flammis tuere; ac tu quidem deprehendis nullo negotio, quàm fallacia sint, quæ mundus objicit: sed miserum cor neque retia, neque virus detegit, nec cavet; fer igitur obsecro, Domine Sabaoth, suppetias laboranti, bellicâsque è Cœlo vires suffice.

Pater.

Amantissimus JESUS Cordis fores pulsat,

Expositio.

1. **Q**uoties cordis tui arcem, ut intret, expugnare suis armis, id est, machinis amoris JESUS tentavit? nimirum ut Angelis paradysus, ipsi Cœlum esses, si forsan aperires; O Cor ferreum! ô adamantinum! etiamnum cum foribus luctatur Deus, necdum evincit.

2. Quantus verò iste amantis numinis favor? DEUS, ille DEUS obsidet, perlustrat, circumspicit tempus aditumque omnem, quo sibi apud te esse quieto liceat: restitas; ad istam Deine bonitatem dicam, an pervicaciam tuam, Angelica mentes obstupent, & tu nihil commoveris?

3. O ingratum Cor! ô perfidium! cui verò te dedes, si tam dulci, tamque patienti amatori pertinaciter diutius obfistis? si quàm constanter insequitur, tam obstinatè fugis?

Præambulum ad Meditationem:

O Pulchrarum longè pulcherrima animula, expergiscere: nam quis te lethæus sopor opprimit? tuus ille Jesulus puræ putæ Cœlorum delitiæ ostium pulsat: aurei cincinni capitis madent, imò diffluent
guttis

(a) *Ezech. 3.*

guttis noctium; digiti distillant myrrham primam: (a) madidus ille, & totus diffluens pulsat cordis tui januam; aperi. Heu quàm Caucasæis rupibus fores rigent! quàm altum dormis, ô socors, ô vecors anima? an forsan strepitus hospitem, quos excepisti, aures occupant, & obtundunt, ne dilecti vocem audias? ô hospites, hostes, inquam, importunos! ô sinistras affectiones! ô appetitiones incompofitas! quod nam istic murmur excitastis? tuque, ô cor lapideum! ex quo verò tempore ita obduruisti, obduruisti? ut vocem non excipias sponsi, qui ut te dicit beérque, ad infidam istam stationem, nescio quo beatitatis vento, appulit. Heu subsiste, obsecro, subsiste tantisper, sol pulcherrime, neque tam perniciousis equis transvola: nam si te subduxeris, quàm vereor, ut longè abeas, diuque absis: favor oblatus, & per repulsam ablatus non facile reponitur: Divina manus beneficia profundit sua in diem, horam, momentum, non quovis tempore adlubescit aut rebus miris patrandis indulgere, aut ægritudinibus pellendis: piscinæ probaticæ aquam motat Angelus statâ diei vice, (b) eam occasionem elabi, aut ab alio eripi, si permiseris, alius tibi Angeli motoris monitorisve reditus erit expectandus. Propera igitur, ô pulchrarum longè pulcherrima, etiamnum stertis? somnum excute: turbarum est aliquid domi? tumultus compone, silentium præcipe, fores ut pateant impera quòd si sponsus tuus moras longiores pertæsus aliò abiit: insequere passibus, clamoribus, precibus, eúmque fatigans urge, ne in suum sanctuarium regredi pigeat: si vocatus *similis caprea, hinnuloque cervorum* fugitans insilit *super montes Bethel*, (c) ingemina clamores, fociferare, ejula, *traheme post te, curremus*, (d) dilecte mi. Percutiunt, & verberant

A 7

(a) Cant. 5. (b) Joan. 5. (c) Cant. 2. (d) Cant. 1.

berant te custodes murorum, auferunt pallium tuum ? nihil te hæc damna remorentur, præda, quam venaris, vel sic bene emitur. Suspira ergo, adspira; simulque furtim evibra igneas violenti amoris sagittas: atque ita fugientem, si potes; illicibus desideriorum tuorum crinibus vulnera, (a) saltem injectis his vinculis fugam retine: ubi verò ea tibi fœlicitas obtigerit: ut tandem eum vulnere suo, tuo, injectisque catenis tardio rem assequaris, ora, obtestare per sancta corporis vulnera, *per misericordias antiquas & fideles*, (b) ut reduci se in domum sponsæ sinat: sed tene pressim nec dimitte; (c) fulgur est, momento vanescit; sol est, irrequietè fertur: neque aliter sistitur, quam voce veri Josue, animæque magnæ adversus Gabaonitas fortiter depugnantis. (d)

Sampson iste urbis portas secum adsporat, (e) si se hostium dolo sentiat concludi: liga, si modò comprehenderis, colliga arctè, triplici funiculo amoris, *hic difficulter rumpitur*. (f) Denique si captus jam, ut olim Angelus cum Jacob, luctando eluctari, & effugere tentat; agè dic ei imperiosè. *Non dimittam te nisi benedixeris mihi*. (g) Verùm heus tu, fortunatarum longè fortunatissima animula, sanctula, candidula vide sis ne alias his te finas difficultatum nodis implicari: ubi primum classicum vox dilecti insonuerit, JESUS adest, confidenter, fideliterque cordis utrasque valvas aperi; ulnis, sinu, toris præcordiis excipe, retine.

(a) Cant. 4. (b) Psalm. 88. Isa. 55. (c) Cant. 3.
 (d) Jos. 18. (e) Jud. 16. (f) Eccles. 4. (g) Gen. 32.

MEDITATIO.

Oratio preparatoria.

Actiones nostras, &c.

1. **Punctum.** Amator JESUS post diu quæsitam quietis sedem, neque adhuc repertam, exactâ sub diu longâ, molestâque nocte comis nocturno rore diffluentibus (a) pulsat (b) fores cordis tui, & quia obseras, cunctabundus dolet.

2. **Punctum.** Quæram quid sit causæ, cur ei tam proluxa morarum tædia procreentur, quidve nostras aures obturet; quo minus pulsantis sonum, vocemque percipiamus: intelligam sane ideo fieri, quòd intus incompositæ passiones tumultuentur, surdamque concitent jam iræ, jam pusillanimitatis, jam amoris proprii, neque hanc unam tempestatem; planè ac perinde in celebrioribus cauponis usu venit, ubi sibi invicem homines obstrepunt, ne alteri alteros audiant: nescias quis pedem inferat, quis referat, quisve januam quatiat; ea est adventantium hospitem unda, ea colluvies.

3. **Punctum.** Expendam quantum subsit periculi, ne JESUS repulsam passus, in angustias, & diverticula averfus abeat: ita ut postea ne quicquam requirendus sit cum miserabili sponsa, cujus istæ leguntur quiritationes in Canticis. (c) *Quæram quem diligit anima mea per vicus & plateas; num quem diligit anima mea vidistis? invenerunt me custodes civitatis, percusserunt me, & vulneraverunt me.* (d) Quæ profecto damna, vulnera, lachrymæ minimè extitissent: si illa pulsanti Dilecto statim fores patefecisset.

Colloquium Formabitur ad modum perorationis,

(a) Cant. 5. (b) Apoc. 3. (c) Cant. 3. (d) Cant. 5.

nis, qua olim usi sunt discipuli abeuntes Emmaun-tem, (a) *Mane nobiscum Domine*: subi intro se penetrare cordis: si enim semel abcesseris, quis æquo passu insequi, assequive poterit te gigantem illum, qui uno propè momento, cœlum, terrasque percurris: ad instar fulguri ac fulminis puncto temporis lumen evibras, eodemque dispares: ac nisi locum nactus sis, in quem apud nos divertas, hinnuli, capreæque cervorum more fugam capessis ad montes Bether, ad cœlestes beatarum mentium choros: (b) scio, ita nonnumquam cupiditatum mearum æstus obstrepunt: ut pulsantis sonus exaudiri non possit. At agè, tu, bone JESU, pro imperio, quo omnia perficere vales, vectes portæ æreos effringe, ferrata, repagula disjice, atque ita laxatis foribus in domum, Sanctuariumque tuum ingredi.

Pater.

JESUS Latitantia in tenebricoso cordis recessu vitiorum monstra perscrutatur.

Expositio.

1. **Q**uamdiu à corde meo abest JESUS, heu me! qua monstra? qua sceditates? qua Gorgones? qui mali Damones: qui Inferi istuc stabulantur?
2. In cor intrat JESUS, & lumen affundit? Deus bone! quam fœda, quam horrenda vitiorum portenta mens detegit; qua prius oculos fugerant? quam belluini mores, qua perfidia, qua ingrati animi labes, quam nefanda scelera in corde isto intestabili affusis Jesu radis representantur?
3. Angeli perhorrescunt ad hæc ostentia. Perge tu inzerim, ô suavissime Jesu, illumina tenebrosos anima recessus,

(a) Luc. 24. (b) Cant. 2.

ex-

expurga hoc infame stabulum, inter Cimmericas hasce tenebras, adpersâ luce ostende me mihi; ut ipse mihi execrabilis à meipso abhorream, memet fugiam: ut vel sic tandem confugiam ad te, nihil ultra amem præter te. O unicum anima mea delictum, O unicus cordis mei amor, RESULTE mi!

Preambulum ad meditationem.

Ingredere igitur, Domine, in apertam, patentem-que arcem, quam jam tibi pridem sanguinis tui pretio comparasti; atque in hoc tuo velut Triumphantis ingressu divinos vultus tui radios sic exere; ut procul fugatis, deterisque nebulis, portenta vitiorum, & qui istic latent, importuni hostes fugam capessere cogantur: perlustra, Domine, splendidâ tuæ cognitionis face omnes tui hujus sanctuarii latebras. Heu me! quàm horribiles feræ! quæ Harpyæ, qui Hydri, aut si quid uspiam est fœdus ac virulentius, in hoc Orci prostibulo hospitantur? Ambitio, Avaritia, sordidæ illæ, terræque belluæ hic stabulantur: hic malè ominatæ stryges, hic corvorum nigra gens cubilia sua posuere. O dilecte viscerum meorum, agè scrutare in lucernis (a) reconditissimos cordis recessus, deprehensamque malarum cupiditatum pestem, quæ miserum cor suffocant, jugula ac perime. Jam pridem ad te suspiro, sed interceperunt suspiria hæcenus, enitentisque vocis erupturum sonum validiores hostium clamores præpediverunt, ne audiremur. Ante omnia (hinc enim exordiendum est) perlustra, & illustra, Deus meus, abstrusos flexuososque sinus mentis meæ, illatâque Cognitionis tuæ luce rerum, quæ ad sanctuarii tui sarta recta conservanda necessariæ sunt, fœdam ignorationem expelle. Heu mihi! quàm istic lan-

(a) Soph. I.

languidum, ac propè emortuum fidei lumen! nisi à tua luce vim mutuetur, densas, quæ istic prope tanguntur, tenebras dissipare non potest. Si vero vel levissimum tuæ præsentiaæ radium asperseris, repente loco cedit infidelitas, Apostasia, Mysteriorum tuorum Ignorantia, aut si quis alius Error mentem obcæcat.

Perge, infer nunc tuam illam clarissimam facem in retrufos voluntatis meæ recessus. Heu mihi! quam sordet? Augiæ stabulum, porcorum haram putes? pudet, & quam averfa, diversaque voluntas mea à tua voluntate Deus meus, qui es ipsamet rectitudo, Sanctitas, Bonitas? tortuositatem illam meam corrige, dirige; vota, ac affectus meos ad æquissimam Divinae voluntatis tuæ amissim, ac normam compone. Jam verò in memoriae Regiones lumen illud tuum comporta; heu mihi! qui iterum hîc Anguli, ac flexus rixarum, inimicitiarum, quas coquunt, & foveant repetita cogitationes injuriarum, ubi ne semel quidem eas meminisse oportuerat. Verùm statim atque illuxeris (sat scio) turpes illæ ingrati animi, beneficiorum immemoris, injuriarum memoris altè inhærentes notæ expungentur. Profundius nunc etiam, si placet, subî in excos specus, scrutare atra spelæa, latentes, inquam, præcordiarum, & cordis angiportus; horreo: quot istic Colubrorum, quot Araneorum, quot Scorpionum, aliarumve hujusmodi pestium, & heu, mihi! quàm locuples, ac ferax seminarium? quot molesti Culices, quot aculeata Vespæ, quot fœdissimi Papiliones, quàm immanis vermiculorum phalanx? & quantus inde fœtor in cœlum exhalat?

O ardentissime Sol, qui olim Jonæ virentem hederam radiorum jactu repente percussam arefecisti, (a) noxium concupiscentiaæ humorem, qui cordi circum-

fluit,

[a] Joan. 4.

fluit, exanthla, donec omnem exaurias. Columna
nubis quondam hostium insidias procul detegens
populum viæ dux antecedebat: [a] ita sidereæ tui
vultus faces horrorem, metumque iis injiciant, qui-
bus ea frons, imò adeò nulla frons est; ut cor tibi
vindictatum hostiliter aggredi audeant. Nox hîc im-
posterum succedat nulla, perpetuus, isque innubis
regnet dies; utque in beatarum mentium sedibus
neque sol visitur ullus, neque ulla lunæ facies. [b] sed
tu sol Justitiæ in meditullio splendidissimi ac quietissi-
mi regni collocatus clarissimam lucem longè lateque
diffundis: ita, amabo te, in hoc corculi mei orbiculo
luce, arde, incende, ô lumen immensum, veritas infi-
nita, & interminabilis, DEUS meus.

MEDITATIO.

Oratio preparatoria.

Actiões nostras, &c.

PRæludium. *Oculi Domini multò plus lucidiores sunt
sole. [c] fulgetro sunt micantiores, nihilominus
scrutabor, inquit ipse, Jerusalem in lucernis. [d]*

I. *Punctum.* Considera quot, & quantis tenebris
cor humanum JESU absente sit obsitum. Nimirum
JESUS lux vera est, quæ illuminat mundum tum An-
gelicum, tum sublunarem: nam ex angelicis menti-
bus æquè, ac ex humanis tenebras ignorationum, er-
rorumque depellit diffusâ divinitus luce, quâ irra-
diante, mox suum cuique rei est precium, atque æsti-
matio, quippe bona, mala, utilia, noxia, uti revera
sunt, internoscuntur; ut demum an albus, an ater
fis, facilè perspicias ad eum modum, quo Sol oriens
rebus

[a] Num. 14. [b] Apoc. 21. [c] Eccles. 23. [d] Soph. 1.

20 *JESUS latitantia in tenebricoso cordis, &c.*
rebus suos quibusque colores reddit, quos nox atra
confuderat.

2. *Punctum.* Perpende primum, quàm potenter
JESUS statim, ac admissus in cor subierit, ex abstrusis-
simis latibulis peccata omnia extrahat, fugetque, ho-
stes scilicet suos capitalissimos, quibuscum nihil sibi
commune esse velit, & verò quæ societas esse potest
luci ad tenebras? (a) tum etiam istud attende, quàm
apè vitia exprimantur formis serpentum; Bufonum,
Ranunculorum, Draconum, & si quæ est fera in Ly-
bia, ac Styge turpior, venenosior, nocentior.

3. *Punctum.* Vide quàm attoniti stupent Angeli,
dum à JESU detecta, fugataque adspectant vitiorum
ista Monstra: quænam est illa, inquiunt, hominum
aut cæcitas aut amentia, ut tam importunam, vitio-
samque pestem sibi imperare, ac dominari sinant?

Colloquium Fiet hac precatationis Formula. Quous-
que, Domine, ossa ipsa pervadent, ac erodent pecca-
torum vermes, qui in cordis mei exitiali solo, sine
satu, vel sponte pullulant? Versabuntur ne semper an-
te mentis meæ oculos dracones isti stygii, ac crude-
les Viperae, quæ mille ac mille terroribus animum
concutiunt, & dirè lancinant? Sentiamne æternum
fodicantem illum conscientiaæ stimulum, qui me dies
noctesque furiarum instar pungit, excarnificat, ene-
cat? Studiosè rimare omnem cordis latebram, bone
JESU, nullam Labyrinthi hujus erroris plagulam
omite, ubi non operosè perlustres, neque forte Gli-
rium, Murium, Vermium, oculos ac diligentiam
tuam eludant. Ita sane par est hanc tibi sedem à Tar-
tareis istis lemuribus lustrari, expiari, quam tot retrò
seculis tibi dicatam, sacratamque esse voluisti.

Pater.

[a] 2, Cor. 6.

JESUS

JESUS è Corde peccatorum sordes evertit.

Expositio.

1. **A** Gite pura Cœlitum mentes, junctis precibus benignissimum Jesum fatigate, ut cor istud sordibus expurgare velit; nam nos ficti è luto homuli aut in Cœlum oculos levare, aut aperire ora ad preces minimè possumus.

2. *Credatne quispiam? O Divini vim, ô excessum amoris! DEus sanctarum affectionum vi injectâ, vivoque verè pœnitentis animi dolore, velut scopas quasdam, divina gratia auxilia admoveat, quibus peccatorum sordes è cordis sinu evertat.*

3. *Perge mi Jesule, & ô! expelle, tere, contere sub sanctis tuis pedibus venenatam istam serpentum vim, qui suo veneno animam meam inficiunt & interficiunt, perime, atque ita effinge mihi cor planè secundum cor tuum.*

Praambulum ad Meditationem.

NOva tum lux affulgere cœlo visa, nova pax ridere, novi ardere amores, novæ fundi deliciae, cum Michaëlis Ducis invictissimo robore debellatus Lucifer, ejusque factiosæ, & perduelles copiae ad inferos præcipitarunt. (a)

De Amorrhæis quoque, Moabitis, Jebusæis, aliisque barbaris gentibus, vel expulsis, vel certè populo Israëlítico tributa pendere coactis reportatæ victoriæ toti Palestinæ pacem, lætitiâque peperere.

At heu! Tartaræ istius Legionis Ductor cœlo deturbatus, quantum terrâ, marique terrorem attulit? Hinc enim istud beatorum Angelorum inter lætum suum Pæana, miseris mortalibus occlamatum carmen.

[a] *Apoc. 12.*

men. *Va Terra & Mari, quia descendit Diabolus ad vos habens iram magnam*: (a) Hinc scilicet malorum nostrorum aperti fontes, hinc nostræ fluunt lachrymæ, hinc prognati tot illi Angues, qui animos nostros occupant, direque torquent: sed quid istud? fallor! videre enim mihi videor ingentem serpentem vim è cordis latibulo fugari. Verum quàm, heu! Vereor, ne in fuga hostes illi impressionem labemve aliquam reliquerint. Certè tu quidem, optime David, quotidie exercitabaris, ac scopebas spiritum tuum, quod tutè de te ipso scripsisti; [b] neque tamen eâ accuratione, ac studio efficere potuisti unquam, quin aliquid semper superarent pulvisculi, relictumque vel ex ipsa saltem serpentum proreptatione turpe vestigium.

At factum bene: Iesus in cordis larario scopis resentibus, nequid everrentis oculos, studiumve suffugiat; studiosè sordes colligit; ô rem miram; attoniti obstupescunt ad hanc sive animi demissionem, sive officiosam navitatem beati Spiritus, simulque pro impenso illo erga hominem beneficio ipsi gratias habent, aguntque. Agedum Victor, & Triumphator, mi Iesu, Hydram istam, malorum tot serpentiorum caput belluam calca, obtere, flammis tuis neca; nullus ut ei posthac in Sanctuarium tuum ingressus, locusve pateat: & tu, ô mi ter beatum Corculum, præmuni, & interclude hostibus vias omnes, fortesque ad januam excubias colloca, ne quâ illi aut irrepant aliquando, aut irrumpant: neque enim eorum omnium simplex est, atque unum genus. Sunt, qui Draconum instar fœdo volatu aerem vitiant, sunt, qui Aspidum, aut Viperarum, proreptant humi; quidam Lacertorum more repente emicant, atque insiliunt: alii ad ipsas cordis valvas in insidiis Bufonibus similes occu-

(a) *Apo. 12.* (b) *Ps, 76.*

occulunt sese, & desident. Hi (Vespertilioes dicas) noctu sese commovent ; illi è contra (ex Harpyarum, Accipitrumque genere natos putes) interdum parent, & prædæ inhiant : tanta tibi Animule mi, uecessitas incumbit, ne ullo aut tempore, aut loco indormiscas, neque verò statim, ac exturpatore JESU excuserint, peracta tibi omnis res est, tum enim ejectæ istæ pestes aërem intolerabili fœtore complent, tonant, fulminant, insanas tempestates evomunt, tumultuantur, bachantur, furunt, conturbant omnia, & extrema insuper minitantur, atque intentant, nisi, quod suum jus esse, sibi que victoriæ Titulo competere clamant, in antiquam Domum regredi jus, fasque fit, ac tu, dulcissime rerum, mi JESU, horrendo hiatu terram aperiri, parique ruina involve, qua olim illis gemina portenta, refractarios, tibi que rebelles spiritus ad inferos detrusisti : ac ne unquam postea videantur, audiantur, aut quid iterum conturbent, in subterraneos istos specus mandatas, vincetasque æternis tenebris damna ; ut redeundi, sæviendique spes omnis imposteram præciatur,

MEDITATIO.

Oratio preparatoria.

Actiones nostras, &c.

1. **P**unctum. Quàm atrox & crudele prælium DEUS in Cœlo contra peccatum olim commiserit, hinc discite, quòd Sathanam peccantem cum ipsius asseclis ex fœlici illo beatitatum omnium loco præcipitem actum, extremis ignium cruciatibus addixerit : quàm idem in terris immane bellum eidem hosti inferre voluerit, ex eo facilè constat, quod in vitæ hujus mortalis arenam descendere ipse non sit veritus : ut
pede

pede pedi collato, manuque manui conferra cominus depugnans Diaboli opera, (a) peccatum inquam, dissolveret : Denique quàm capitale odium, apud inferos in tetrum illum hostem exerceat, hinc colligi potest : quòd peccatores in hoc certaminis campo diutius non sustinens, loco cedere iussos, in longè miserissima aeternorum suppliciorum ergastula ablegeret.

2. *Punctum.* Attende præterea, quanto studio, & diligentia vitiorum monstra è corde nostro procul facessere jubeat, quo modo Dux belli generosus quispiam statim, ac urbem arcemve vel ex inopinato adortus, aut facto impetu ceperit, veterem Magistratum præsidariumque militem gradu, ac loco moveret, neque reliquum aliquem esse sinit, qui prodicionis vel scintillam excitare possit.

3. *Punctum.* Qua verò gestientis animi significatione exultant, & quodammodo triumphant Angeli, dum ex animis nostris infamem illam portentorum turbam pelli, fugarique vident? quàm interim simul commoti stupent ad tantam hostium multitudinem, ac turpitudinem; sed quàm præ cæteris rebus demirantur nostram illam sive infælicitatem, sive vecordiam, quòd apud nos tam infestis, damnatisque hospitibus loci partem esse aliquam velimus.

Colloquium faciet admiratio : nam quæ tandem est ista nostra tum hebetudo animi, tum cordis ignavia, quòd tamdiu ista monstra penes nos, ac si amici & fœderati essent, sustineamus? O verè admirabilem DEI bonitatem! qui tamdiu nos ad mentem, officiumque probi hominis redituros sperarit, expectarit, ac tandem potentissime in libertatem vindicavit; quin ergo fortiter constituimus, mortem potius nos impostero appetituros, quàm in corde nostro locum peccatis esse sinamus.

Pater.

JESUS

(a) 1. Joann 8.

JESUS in Corde fons vivus.

Expositio.

1. **S**I **J**esus à corde abest, siccus, exsuccus, aridus sumus
Sadeò ut neque **D**Eum, neque de Deo quidquam senti-
am. O *javam ariditatem!* O *diram siccitatem!*

2. Si **J**esus adest, gratiarum divinos rores *aspersit*, in-
credibilem suavitudinum fontes aperit, cor innatat, tan-
tùm non submergitur istis caelestium deliciarum torrentibus.
O *gratos rores!* O *fontes beatos!* O *ineffabiles delicias!*

3. Angelica manus deducite has via aquas; cor, ani-
mam quo ipsam adspersite, expurgate, perennibusque istis pa-
radisi fontibus irrigate.

Praambulum ad Meditationem.

O Salutare Siloë lymphas, [a] ex quibus cœci cum
potant, oculorum lumen hauriunt;

O potentes Jordanis undas! [b] quibus immerfus cum
fuisset Naaman, restituta est caro ejus sicut caro pueri
parvuli, & mundatus est.

O altissimum fontem! qui in Paradisi meditullio
scaturiens, (c) inde in quatuor dividitur capita, to-
tidem fluvios, quibus longè lateque terrarum orbem
alluit. Nomen uni Phison, qui regionem Hevilach
præterlabens; mundi plagas omnes utilissimo ad usus
mortalium amne abluit: alter Gehon Æthiopiam
præterfluit: Tertius Tygris rapax ille, & violentus
amanis Assyrios lavat: quartus sacrarum litterarum
monumentis nobilitatus Euphrates.

O mihi quoque dulces aquas putei Jacob! cujus
haustu misella illa Samaritana mulier [d] sitim,
æstumque concupiscentiæ sedari, & extingui sensit,
quam nulli hactenus fontes, aut integri fluvii, non
dico tollere; sed nec relevare quidem potuerant

B

Neque

[a] Joann 9. [b] 4. Reg. 5. [c] Gen. 2. [d] Joann. 4.

Neque te non miror ô fontem prodigiosum ! quo perenni scaturigine promanasti ex maxilla , cujus Herculeo robore tanquam trinodi clava armatus Sampson mille Philistæos solo prostravit ; (a) denique ô te ter beatum fontem ! ad cuius aquas ominatissimæ inter Isaacum , & Rebeccam nuptiarum faces olim acce- . (a)

Verum , ô rem miraculo plenissimam ! en tibi è cordis fundo fons perennis septem canalibus universam terræ faciem ubertim irrigans , vides tu mihi tubum illum cæteris amplio-rem , ex quo velut capite in sex reliquas fistulas æternæ aquæ promanant ? at oculos fige præsertim in IESUM , qui cordis centrum occupans , undequaque gratiarum flumina prodigis unis dividit : hinc aspicias Justificationis prorumpere primos fontes ; indè Conservationis uberiores undas profluere ; alia ex parte Gratiarum fluxionem turgescere , augerique in vastum aquarum cumulum : hæc funduntur iis , qui primùm incipiunt ; illæ iis , qui perfectionis iter insistant , propinantur ; aliæ pleno alveo iis profluunt , qui jam sublime virtutis culmen connitendo superarunt . Huc etiam oculos reflectens vide , ut in his limpidissimarum venarum profluviiis nigelli , nescio qui , Æthiopes Angelico ministerio lavantur ; & verò loti de terra Corvorum gente in candidatam Columbarum familiam transmittuntur ; huc igitur sitibundæ animulæ , huc confluite ; quorsum tamdiu cruentos Ægypti latices potare , haurire turbidam cœnosæ Babylonis paludem ? ducere mundi , id est , ter venificæ Circes salsa falsaque pocula ? hîc potius tibi , stulte homuncio , ad plenum haurire licet perennem , vivamque aquam , & totum os proluere ; quo potu veterem hominem exuas , sitim extinguas ,
ani-

[a] *Jud.* 15. [b] *Gen.* 24.

animum robores , ex te denique profundas fontem
 aquæ salientis in vitam aternam. (a) Lava me igitur,
 Domine, ab iniquitate mea. (b) quod solenne Davidis
 fuit votum; lava obsecro, imprimis voluntatem me-
 am, heu collecto vagarum affectionum cœno, & pro-
 prii præsertim amoris indecoro pulvere sordidam: la-
 va simul mentem, simul ex ea omnem ignorationis,
 errorisque calliginem deterge, lava etiam manus me-
 as (ah pudet) quàm fœdè sceleribus contaminatas,
 lava os meum (ah pudet iterum!) quàm plumbeum,
 impudens, infame! lava linguam meam (horreo di-
 cere) turpiloquii, & maledicentiæ viru intoxicatam;
 lava palatum (heu mihi!) fatuis saporibus vitiatum:
 lava oculos iracundiæ, & atræ cholæræ colore suffusos,
 aures fagarum Syrenum blandis carminibus incanta-
 tas, pedes quoque pulverulentos, malarumque cupi-
 ditatum luto dehonestatos; crines, & cogitationes
 denique meas; nam hæ etiam turpiter sorduerunt,
 adeò nihil est in me, quod non impurum sit ac infe-
 ctum. Ah! siti, desiderioque amoris tui morior, siti-
 bundi, moribundi cordis æstum, sitim leva, extingue
 ô amor æternus! ô fons inexhaustus! vos verò ô
 Cœlum! ô Terra! ô Angeli, qui velut rivi quidam
 ex isto omnis boni fonte redundatis, concipite, &
 concludite primùm plenis animis vel totum ipsum
 fontem; tum apertis cordium vestrorum lacubus, hoc
 cor meum siccum & sitibundum immergite, submer-
 gite pelago amoris: ita vos obtestor per amorem ip-
 sum, qui ipse fons est immensus, ex quo naturam, &
 spiritum accepistis, ex cujus haustu etiamnum
 vivitis, vivetisque, quamdiu stabit
 æternitas, foelices, ac
 beati.

B 2

MEDI.

(a) Joan. 4. (b) Ps. 50.

MEDITATIO.

Oratio preparatoria.

Actiones nostras. &c.

1. **Punctum.** Considera peccatum revera lepram esse: ut enim hac miserè inficit, & foedè corpus maculat: ita illud omnem cordis, animæque partem vitiat, & actu licet transacto turpem tamen culpæ maculam post se relinquit.

2. **Punctum.** Considera ulterius foedissimam hanc labem solius Agni immaculati cruore elui, quam neque veteris legis sacrificia, aut cæremoniæ, neque jejunia, aut susceptæ aliæ hujus generis austeritates sine hujus sanguinis asperione delere possint: siquidem *sine sanguine non fit remissio.* (a)

3. **Punctum.** Considera denique, quemadmodum olim postes & lumen domus sanguine Agni illita exterminatoris Angeli strictum, & jam jamque percutientem gladium continebant; ne iis, qui domi essent, paratam necem inferret; [b] ita hoc sanguine vim omnem tartaream arceri, coërcerique: ne pessimi illi salutis nostræ hostes vel ipsum limen cordis attingere aut omnino intueri audeant; deniq; uti vestes sacerdotales, adeoque ipsum sanctuarium Agni cruore sanctificabantur; (c) ita cogita ex Christi sanguine omnem in animos nostros sanctimoniam derivari. (d)

Colloquium Fiet hac Davidis oratione *Amplius, Domine, lava me ab iniquitate mea, & à peccato meo munda me:* [e] Lava mentem, ut omnes ignorationum nebulæ detergantur: lava voluntatem, omne inque ex

falsis

[a] Heb. 9. [b] Exod. 12. [c] Exod. 29. [d] Heb. 9.
[e] Ps. 51.

falsis rerum fluxarum imaginibus conceptam appetitionem expurga; lava memoriam, & ex mei, rerumque à me gestarum conscientia enascentem philautiam dilue. Munda pedes meos, manus, oculos, linguam, nihilque in me omnino reſet quod sordidum, inquinatumque divinam tuam Majestatem offendere vel tantillum possit.

Pater.

JESUS Cor sanguine expiatorio lustrat.

Expositio.

1. **S**ic licet cor indignum, atque incapax coelestium copia gratiarum, **JESUS** tamen [qua ipsius summa est bonitas] affundit aliquid, & guttas saltem inspergit: ut vel sic animas primas caeli amores instillet, suamque aliquam commoveat.

2. Ecce quam aridum, tetrum, inane, miserum cor languet, & planè contabescit; quamdiu **JESUS** abest: circumstantes, & horrore defixi angeli ebstupescunt, simulque **JESUS** venerabundi orant: ut tantà cordis humani miseria tangatur.

3. Irriga aegidum, dulcissime **JESU**, irriga cor istud infelix, infunde saltem guttulam de plenis fontibus tuarum suavitudinum; rectè habet: nam ad se cor rediit statim, ac vel guttulam unam divini tui amoris mihi adspersio sentio.

Praambulum ad Meditationem.

Nihil agis Moyſes, (a) dum aspergillum accipis, & hyssopum filo coccineo circumligas, quibus

B 3

(b) cruo;

(a) Exod. 24.

(a) cruore victimæ intinctis operosè lustres altare, volumen legis, populumque universum attentè ac religiosè audiendis DEI statutis, ac præceptis inhiantem: fusus iste cruor, & adpersus culpas minimè expiabit: non Tabernaculo, non Levitis sanctitatem ullam adferet; lepræ maculam non absterget, inustum peccati stigma non delebit; nisi respicis ad hunc quoque fontem, ad hunc sanguinem, qui panni menstruati sordes unus eluere potest, [b] qui ad crucis truncum profusus animabus vitam redonat, nitorem, pulchritudinemque impertit, ad eum omnino modum, quo astrum solare in plenilunio lunari globo lucem suam affundit, ægrisque mortalibus reddit amabiliorem; neque verò ob aliam causam aqua illa, sanguis ille è latere morientis effluxere; quàm ut dilutæ ea purpura animæ nobilitarentur, earum vestimenta abluerentur, idoneæ ipsæ, comparatæque efficerentur, quæ victrici lauro coronatæ cum immaculato Agno æternum triumpharent.

Hujus igitur sanguinis guttas saltem pauculas hauri ex infinito isto balneo, O JESU amor cordis mei, eoque adperge sanctuarium tuum, cordis, inquam, mei latifundium, cujus pridem possessionem adiisti. At vos procul hinc exite exterminatores Angeli, domus notata est, signumque Tau in foribus impressum: exite, inquam, quamdiu enim hæc nota visitur, ingredi nefas. O utinam; JESU mi, dilectè viscerum meorum, pari quo David studio orare, exorare quoque istud mihi apud te liceat.

Dele Domine iniquitatem meam; Amplius lava me ab iniquitate mea, & à peccato meo munda me. Asperges me hyssopo, & mundabor, lavabis me, & super nivem dealbabor. Averte faciem tuam à peccatis meis, & omnes iniquitates

(a) Heb. 9. (b) Zach. 13

quittates meas dele. Cor mundum crea in me DEus, & spiritum rectum innova in visceribus meis. (a) Nullus fit, obsecro, angulus, quem non lustres, Domine DEus, nulla animæ meæ portio, quam pretiosi tui sanguinis fructu non bees. Hirundo excœcatis pullis proprio sanguine visum restituit. Capræ sanguis veneni genus omne depellit. Columbæ item sanguis sub alis eductus oculorum hebetatam vim exacuit; neque fas, neque verò æquum est, DEus meus, ut eodem effectus cor meum à pretioso tuo sanguine minimè sentiat. Victimarum sanguis ex jugulatis holocaustis profusus, neque tabum, neque fœtorem, neque muscas, sordidum genus procreabat, imò importunis hisce animalculis interitum potius adferebat: oblatum à Jacob in Bethel sacrificium, (b) ita pure sancteque peractum fuisse ajunt: ut ne muscæ quidem sacris operantem Patriarcham interturbarent. Nolo Domine, nolo cor meum esse Bethavem, (c) aut Belis delubrum muscis scatens, cruoribusque corruptis, ac tabificis fluens; ubi Beelzebub (d) oracula sua edit, & à desperatæ salutis hominibus timendum colendumque, se exhibet: odi hæc dira sacra, hos ritus, sanguis tuus, ô suavissime JESU, rubicundus est semper sua purpura, & liliis intermixtis candidus: (e) hos enim duos colores amas, purpureum & niveum, iisque vis Clientes tibi addictos, charosque insigniri, sanguis hic tuus sitientibus ardorem extinguet, æstuantibus humentem auram afflabit, fractis, cadentibusque animos, ac vires suppeditabit.

(a) *Ps. 50* (b) *Gen. 35.* (c) *Osee 10.* (d) *4. Reg. 1.*
(e) *Cant. 5.*

MEDITATIO.

*Oratio preparatoria.**Actiones nostras, &c.*

P*reludium.* In Templi medio ingens vas æneum (a) visebatur, ex quo plures canales exstabant fundendis aquis opportuni, ad usum Levitarum ac Sacerdotum, quibus se abluerent, cum eundum esset ad sacrificium.

1. *Punctum.* Expende DEI munificentiam, qui non duxit esse satis suæ erga nos benevolentix? si cor humanum proprio sanguine irrigaret; sed septem canalibus insignem fontem nobis reliquit, ex quibus gratiarum dona prodigè in animos nostros diffuerent, septem nimirum Sacramenta ad hoc instituta, ut nos abluant, peccata expient, omnem ex corde maculam expungant.

2. *Punctum.* Cogita gratiam è sacramentorum fontibus profluentem auream lympham esse, quæ quidquid attigerit, in aurum commutet, ita potenter, ac divine, ut nulla sit omnino vitæ nostræ actiuncula, modò eam divinæ gratiæ liquor adspergat, quam non pluris æstimare debeamus, omnibus hominum gazis, atque opibus; utpotè æternæ felicitatis dignam, ac parem.

3. *Punctum.* Id jam considera gratias omnes ac merita à solo Dei filio dependere, indeque tanquam è rupe, & capite viventium istarum aquarum ductibus quibusdam derivari: quare studiosè omnis ille gratiarum liquor excipiendus nobis, conservandusque est; ne vel minimum de cordis nostri alveolo diffluat; neque
ulla

(a) *Exod. 30.*

ulla cumulandorum meritorum occasio pratermit-
tenda, quam non avidissimè arripiamus.

Colloquium Dirigetur ad sacras Servatoris plagas cum hac Davidis precatiuncula. Sitivit in te DEUS anima mea, (a) nisi tu cœlestibus aquis expleas, quis recreabit? Denigrata est anima mea super carbones, (b) quis super nivem dealbabit, (c) nisi gratiam tuam effuderis, quæ cristallo omni limpidior è manuum pedum, lateris scaturigine defluit. O Sacros Syloe fontes (d) qui cœcis lumen infunditis; ô fontes Elim, (e) qui populi Israëlitici inter tostas vastæ solitudinis arenas siti morientis æstum recreastis! Ô rupem, [f] Synagogæ lingua manuque dirè percussam! rupem non flammaram globos evomentem: sed profundentem uberes benedictionum rivos, qui peregrinantem populum in Palestinam usque perpetuato cursu comitantur. O Naaman salutaria Jordanis fluenta (g) profluite jugi amne in cor meum; sicut cursus vestros obices nulli præpediant, æternum profluite. Vos verò, Dei salutisque hominum administri Cœlites, in hunc fontem in media DEI Domo collocatum miseros hosce Æthiopes, animos, inquam, nostros vitiorum turpi colore teterrimos immergite; ut inde vestrà operâ, instar columbarum loti, mundique emergant. Amen. *Pater.*

JESUS in Corde amante, sibi que devoto
regnat, imperat.

Expositio.

1. **C**UM in corde velut in solio sedet Iesus illicque imperat, cor paradysus est; cogitationes nostra affectus,

B 5

de-

(a) Ps. 62. (b) Thren. 4. (c) Ps. 50. (d) Jo. 9.
(e) Ex. 15. (f) Ex. 17. (g) 4. Reg. 5.

*IESUS in Corde amante,
desideria, sunt instar Angelorum, Cherubinorum, imò Ser-
phinorum; adèd omnia istic amore divino ardent.*

2. *Deus non regnat, non imperat? ergo iam peccatum
Tyrannidem suam exercet, corque miserum veluti in cata-
stâ, & equuleo distentum percutit atque fodicat terroribus,
scrupulis, tetrâ imaginibus, appetitionibus bestuinis; non
cor, sed tartarus est.*

3. *Parve Rex, magne Deus, doma cor meum rebelle,
subige tuis imperiis, etque aeternum impera; certè tibi dica-
tum sacrumque esse, quo studio possum, volo: tu ipse locum
tuere, quo te concludi permisisti.*

Preambulum ad Meditationem:

Olim quidem ex eboze pacificus Salomon Thro-
num sibi fabricarat. [a] sex sublimem gradibus,
in quorum utroque latere hinc inde Leo affabrè elab-
oratus excubabat, symbolum regiae dignitatis; idemque inferius in templi medio sacrarium extruxe-
rat populo erectis, atque supereminens. Tibi quo-
que, DEUS immortalis, pro throno cœlum est, pro
scabello terra: infides siquidem (quod sacrae litterae
produnt (b)) super alas Cherubinorum, quo ex lo-
co oracula reddis, mundoque leges scribis, vel solo
supercilio, factu, & audacia insolescentibus animis,
formidandus: hinc nunquam exsolvendas apud In-
feros à Damnatâ justitiæ tuæ pœnas deposcis: hinc
cœli Incolas beatos nectareo tuæ bonitatis melle in-
ebrias: hinc denique pendenti cœlum inter, & Infe-
ros terræ justitiæ felle, bonitatis melle pocula at-
temperas. In Ecclesia præterea triumphanti cœle-
stes Spiritus, quos Thronos appellamus, tua sunt se-
des regia; in militante verò sacra altaria, pro thala-
mo sunt, in qua placidissime requiescas.

Verum

(a) 3. Reg. 10. (b) Ps. 17.

Verum nihil æque tuum est, quodve potiori jure tibi debeat, atque cor humanum, quod infima tui ipsius demissione, singulari erga patrem obedientia jure vindicasti, sudorum, laborumque pretio coëmisti, unò sanguine, morteque longè ignominiosissima redemisti. Hic scilicet regnas, pacifice Salomon, hic ad nuntium imperas, eo in solo, foliove, tanquam in propria tua ditone ita dominaris; ut nemo sit tam perfrictæ, aut corneæ frontis, qui pedem inferre tuo injussu, aut nisi aurei sceptri extremitate tactus (a) limen ipsum ausit attingere. Hic subditorum submissas preces audis, hic pravatum cupiditatum jugulum premis, hic sensuum rebellionis frænos imponis, concupiscentiæ carnalis insolentiam domas, laborum acerbiam lenis, & (ô ter beatam regni sortem!) unus abundè cor totum implet cum foelicissimo stipantium cœli civium cunitatu, quod satellitium a latere tuo discedere, aut abire ab oculis numquam potest, ad eò mentes corda, amores omnium fortiter tibi obstringis. Porro in regis hujus substructionis fundamento, ac basi stat Fides quavis cyphallo perlucidior, quo in æternitatis speculo, cor humanum præterita videt, futuraque contuetur. Innititur autem hæc moles firmissimâ illâ tuâ constantique veritate, quâ eam fulcis, ac sustines; Fides enim nisi tibi innixa, fidei aut nomen, aut dignitatem retinere non potest. Jam gradus, quibus in hunc cordis thronum ascenditur, illi sunt, quot designabat Vates Regius, cum diceret: *Ibunt de virtute in virtutem.* (b) infimè jacet Humilitas, Obedientia sequitur, mox allurgit Pietas, inde sese attollit Patientia, has Resignatio excipit, Perseverantia omnibus eminet. Fundamentum, quæ Fides est, Jaspide constat, gradus quoque suis singuli gemmis nitent; pri-

B 6

imus

(a) *Esther c. 5.* [b] *Ps. 82.*

mus Gagate nigrescit : secundus Smaragdo (qui spei color est) viret : tertius nitidissimâ Crystallo relucet : quartus riget Adamante, quem vis adversarum rerum nulla debilitet, aut frangat : quintus Chrysolitho ignescit : at sextus Carbunculus ignes etiam, & flammâs vomit, quas inter tamen, mi suavissime JESU, (ô rem prodigiosam !) consistis non modò, sed etiam deliciaris.

Sunt autem geminæ hujus Throni columellæ : à dextris assurgit Amor, à læva justitiæ tuæ timor visitur : ita autem majestare divinâ verendus in isto cordis humano solio sedes ; ut vultus tui dignitatem inimicorum ora contueri, ac ferre uon possint. Ibi præcipis, & dicto citius paretur ; mandas, & momento temporis jussa peraguntur : quid, quòd Angeli ipsi, Cherubini, Seraphini propius eò accedere reformidant ? ut qui probè norint hanc regiunculam tuam unius propriè esse, ita tibi unicè factam, ita tibi emptione vindicatam, ut quidquid te minus est, aut æterno brevius cordi te Domino glorianti placere, aut esse satis non possit : fames enim semper, sititque, neque ullo possessore contentum vivit, nisi tu Regni tui sedem in ipsius ditione fixeris ; ei si præsens es, nihil ultra desiderat, si abes, procentur licet, aut involent res omnes creatæ, locus adhuc vacat : si tu te inde proripis, fœlicitas tecum unâ omnis excedit ; si perstas, omnis repente beatitas convolat ; regna ergo, & æternum regna in corde meo, ô Amor cordis mei, perturbationis motus seda ; neu permittite unquam ; ut te Regem suum cor infelix sede suâ pellat, quâ calamitate nulla obvenire ei posset acerbior, ne sine inquam, ô illicium, delictumque cordis mei, ut cor unum in plures discerptum partes distrahatur : confortem enim minimè pateris, ah ! ne sine, ut rerum munda

munda

mundanarum lenociniis aliquando allici se patiatur, quâ semel patente janua vim omnem hostium video facile irrupturam; tu illi murus æneus, imò igneus esto, qui ita arcem circumvalles: ut nulli pateant aditus, solus Spiritus Sanctus cœlo, quâ cor sursum pater, dimissus plenis auris subeat, & totum cor sibi occupet; ut verè tunc profiteri possim & gloriari: *Dilectus meus mihi, & ego illi* (a).

(a) *Cant. 2.*

MEDITATIO.

Oratio preparatoria.

Actiones nostras, &c.

PRæludium. *Regnum meum non est de hoc mundo:* (a) regnum enim meum est cœlitium, ô Anima Deo devota.

1. *Punctum.* Considera Deum videri nihil æstimare Cœli, Terræque imperium, & gubernationem præ dominio, & curâ cordis humani: in quod tanquam in epitomem, ac breve compendium totius universi perfectionis omnem summam collectam esse voluit.

2. *Punctum.* Quàm suave Christi jugum, si cura durissima, dirissimaque hominis tyrannide componatur; hic enim animarum tyrannus & carnifex sibi subditos homines in quodnam abominationum, vitiorumque genus non pertrahit? quàm idem Dominus à Mundi genio diversus est, hic enim impostor etsi aureos montes pollicetur; istis tamen Clientibus ac famulis, post diutinam, eamque ærumnosissimam servitutem, & intolerabile jugum, post atrocium injuriarum plau-

B 7

stra

(a) *Jo. 18.*

stra, quas in eos devolvit, nihil exhibet revera, præter verborum fumos, & inanes umbras; denique quam alius hic herus à Carnis dominatu, quæ pro egregia abjectissimorum obsequiorum mercede nihil rependit præter ter mille animæ, & corporis tum turpitudines, tum æumnas.

3. *Punctum.* At è contra ubi JESUS in corde imperat, indomitæ antea cupiditates ad rationis legem componuntur, ipsaque anima ad horologii veluti formam, normamque redacta, ac sibi, secumque consonans, sua omnia sensa, dicta, factave certo pondere, ac numero metitur.

Colloquium fiet cum dulcissimo JESU ardentè postulando; ut integram cordis possessionem adire velit, in illo tamquam in regno suo, imperet amplissimumque dominatum in omnes animæ facultates exerceat, extollat, deprimat, locupletet, exspoliet, ad omnem denique sanctissimæ ac divinissimæ voluntatis nutum amussimque affingat.

Pater.

JESUS cor sibi devotum erudit.

Expositio.

1. **V**ide tu mihi pusillum istum Doctorem è cordis pulpito docentem: ô sermones lacteos! ô melleos! ô nectar! quo affectu loquitur? qua gratia instruit? & quanto gaudio cor subsultat, dum vita aeterna verba excipit.

2. Qualis magister, talis discipulus, si modo ei volupe est penitere ex ore DEI docentis, ipsiusque inspirationes pronis auribus atque animis imbibere? hic profecto mores non humanos induit, sed discit Angelicos, imò Angelus est.

3. Divine Doctor doce me, ubique, & in omnibus facere sanctissimam voluntatem tuam; nihil requiro enim ultra, sapio certe plus satis, cum tu unus mihi sapias,

Præam-

Preambulum ad Meditationem.

TEmpus erit aliquando , O delictum animæ , ^o
Sponse sanguinum (a) cū tibi mons Calvariæ
 erit pro Academia , divina tua humanitas pro sacro
 codice , pro ligneo autem pulpito , in quo volumen
 istud explicabitur , dura crux ; verbera erunt pro
 punctis , flagella pro virgulis , pro tam divini magi-
 stri auditoribus perditis Judæi. Legent omnes ex eo li-
 bro. & modò attendant, intelligent , quanta sit po-
 tentiæ tuæ vis , quæ res natura disjunctissimas sibi in-
 vicem aptè consociare potuerit , vitam morti , sapi-
 entiam stultitiæ , inopiam opibus , fortitudinem im-
 becillitati , mel felli , ima summis : discent his Crucis
 discipuli , quanto Sapientiæ tuæ artificio tenerrimus
 humanitatis tuæ vermiculus [b] è Crucis linea, ha-
 moque pendens Leviathan , (c) piscem illum im-
 manem, & tetrum ex hominum imis cordibus extra-
 xerit , eidemque caput obtriverit ; quàm inueta ma-
 china Humilitatis tuæ telo insanam Babelis turrem e-
 verteris , tua mansuetudine adamantinum Judæorum
 cor fregeris, tua admirabili suaviloquentia, instar ver-
 mis (quod olim Jonæ protento fuit [d]) virentis
 thederæ radicem sic percusseris ; ut repentè folia om-
 nia exaruerint, id est, abolitæ sine veterum sacrorum
 religiones, disturbatæ aræ, sacerdotalis, ac regia pote-
 stas Judæorum , & splendor omnis florentissimæ
 quondam istius gentis, quasi de cœlo tactæ arboris,
 remarcuerint , denique in isto expanso codice posteri-
 tas omnis agnoscat , quæ fuerint misericordiæ illæ
 tuæ antiquæ (e) immensis tuorum viscerum thesau-
 ris hæctenus reconditæ ; gentilitas verò ipsa, quam

divi-

(a) *Exod.* 4. (b) *2. Reg.* 23. (c) *Job.* 40. (d) *Jon.* 4.
 (e) *Pf.* 88.

divina bonitas tot retrò sæculis abjecisse videri poterat abditissima olim rerum altissimarum arcana jam intuebitur. Verùm aliam nunc tibi scholam aperiri video, Amantissime Doctor, cordis humani amplam porticum, nobile lycæum, in quo Dominus ac magister discipulam animam intus erudis; tuæque sanctissimæ voluntatis institutis informas. Loquere igitur, obsecro, Domine; cordis tibi aures patent, loquere, ô Amor cordis mei, nam verba tua *dulciora sunt super mel & favum* [a]; *mel & lac sub lingua tua, favus distillans labia tua.* [b] O verba ignea amoris! Verba fortia, efficientia, interminantia, fulminea, quæ funditus evertunt omnia, Cedros disjiciunt, montes à fundamentis succutiunt, humi jacentes colliculos erigunt, collapsos animos corroborant, elatos frangunt, ac deprimunt; Verba denique optime parentis charissimum filium omni saluberrimarum præceptionum genere instituentis! arrige igitur aures, cor meum, Deus loquitur, audi Fili mi (ita enim JESUS è cordis pulpito admonet) da te mihi, sim ego possessio tua, sim nutricius, sim cibus, nam appetitum tuum exsatiare, præter me nihil potest; Fili abjice procul cæpe, & pepones Ægypti, voluptatum foetentes aquas despice, osque tuum potius admove ad latus meum, vinariam gratiarum cellam, ex qua, ad plenum ut voles, summas, delibatissimasque delicias hauries; desere te, reperies me; desere sensuum vanas oblectationes, solidas, sincerasque cœlorum delicias nanciscèris. Fili ex me disce, non mundos architectari, non novos cœlos fabricare, non res miras edere, (c) *sed quia mitis sum & humilis corde*; (d) collocatorum apud te beneficiorum fac semper sis memor: nihil enim

[a] Ps. 18. [b] Cant. 4. (c) S. Aug. ser. 10. de Verb. Dom. [d] Matth. 11.

enim æquè divinæ gratiæ rivus exhaurit, atque urens vitium ingrati animi; (a) tibi esto præsens; rerum tuarum satage; actiones omnes ad exactam rationis amussim compone, idque tibi persuasum, & continuò ante oculos habe, in me solo summo bono tuam, & omnium fœlicitatem esse collocatam.

[a] S. Bern. ser. 12. in Cant.

MEDITATIO.

Oratio preparatoria.

Actiones nostras, &c.

PRæludium. *Erunt omnes docibiles DEI.* (a)

1. *Punctum.* Considera quomodo DEUS Opt. Max. à prima rerum molitione omnes suas perfectiones in creaturarum libro legendas hominibus palam proposuit; (b) Immensitatem enim suam manifestavit ex Cœlorum amplitudine; donorum suorum ac gratiarum varietatem diversitate Influentiarum cœlestium; Pulchritudinem suam splendore solis, ac lunæ; Providentiam tempestatum anni mira vicissitudine; Constantiam suam, & Immutabilitatem terrestris globi immobili firmitudine; Bonitatem copiâ beneficiorum, quibus nos cumulatissimè affecit, denique inexhaustam essentiæ suæ Abyssum in magnitudine marium, ac profunditate, quasi in picta tela expressam esse voluit.

2. *Punctum.* Considera ulterius, qua ratione idem Deus sua mysteria nobis explicuerit jam olim variis oraculis Prophetarum, totiusque legis antiquæ multiplicibus umbris, ac figuris (c) ita Rubus viridis, &

[a] Joann. 6. [b] Sap. 13. Rom. 1. (c) 1. Cor. 10. ad Heb. 11.

42 *JESUS cor sibi devotum erudit.*

inter flammam illæsum virginitatem, & fœcunditatem Virginis Matris adumbravit: [a] serpens æneus, cujus in solitudine erecti contuitu sanabantur, quos venenati serpentum morsus vulnerarant, filii DEI salutem miseris mortalibus cruciatum, ac mortem expressit: [b] celebratum Salomonem inter & Ægyptiam fœminam connubium hypostaticam Verbi æterni cum natura humana unionem repræsentavit. (c)

3. *Punctum.* At cum amoris ipsius immensitate minora ista viderentur: ipsemet homo factus ad nos venit, cordisque possessionem ingressus, & docendi munus aggressus ipsum erudit, artemque tradit non miras res patrandi, non condendi novos orbis: sed novis planè, atque hæctenus inauditis præceptionibus imbuens. *Discite, inquit, à me; quia mitis sum, & humilis corde.* (d)

4. *Punctum.* Conabor mentem sæpe, ac seriò versare in hac lectione perdiscenda, in qua totius Christianæ perfectionis summa continetur, disquiramque meum, quo studio hæctenus in ea me exercuerim, & qua impostero methodo me in eadem excolam, atque perpoliam.

Colloquium ad Spiritum Sanctum dirigetur enixè petendo: ut dignetur menti meæ lucem affundere ad divinas inspirationes comprehendendas, corque iis luminibus, ac monitionibus recipiendis aptum, idoneumque reddere; obfirmare memoriam, ne susceptæ earum rerum species diffluant; vires sufficere, quibus, quæ facienda viderim, exequi quoque valeam.

Pater.

JESUS

(a) Exod. 3. (b) Num. 21. (c) L. 3. Reg. 1. (d) Mat. 11.

JESUS in Cordis tabellâ novissimorum
imagines efformat.

Expositio.

1. **N**ihil corde miserabilius, ubi semel vagis imaginacionibus licentiam; proprio sui ipsius amori libertatem indulgit. Deus meus! qua imagines! qua phantasmata! qua turpitudines! qua ineptia isthic depicta visuntur!

2. At postquam divinus Pictor JESUS in cordis Officinam subit, corque ipsum quasi tabellam efformandam suscepit, videtis mox Dei, ac Trinitatis Imaginem reformatam, JESU, & MARIÆ, totiusque curiæ cœlestis effigiem representatam, virtutum pulcherrimarum facies expressas, haud scio an nitore colorum, an pictatis sensu, an animi oblectamento majori.

3. O Amantissime JESU, cor meum veris Cœli coloribus imbue, virtutum non umbras, sed genuinas imagines appinge, niveam innocentiam, spei virorem, purum putum Charitatis aurum, atque ita cordis mei penetrabile tuarum omnium perfectionum arcula quadam fit, atque sacrarium.

Preambulum ad Meditationem.

COR meum, mi JESU, tabula est rasa: quandoquidem imagines, & fuitiles umbras rerum mundanarum expunxeris, idolaque dejeceris, quæ nequiter in tuo Sanctuario ipse per summum nefas erexeram; sume nunc igitur in manus penicillum, obsecro, eumque vivacioribus coloribus imabue: ut nec annorum series, neque aëris inclementia, neque excitus humo pulvis delere possint, quæ rerum omnium effectrix tua manus ex æternæ sapientiæ absolutissimis Ideis
tua.

divinè depinxerit. Tu enim, ô magne opifex, ingentes animas, Abrahamum, Isaac, Jacob, reliquamque Prædestinatorum familiam in manu tua descripsisti. [a] Tu ille es admirabilis sanè author, qui cæruleis Cælorum orbibus ultimam manum addidisti, obrizum aurum Stellis, Smaragdinum virorem Herbis, niveum candorem Liliis, purpuram Rosæ violaceum Violis colorem, flavo subpallidum indidisti. Tu Adamanti aquam aspergis crystallinam, Saphyro syderum splendorem, Carbunculo Vulcaniam flammam. Tu denique res omnes sensu sive carentes, sive præditas, colorum varietate simul, & jucunditate tantâ affecisti, ut intuendo oculus saturari non possit. [b]

Atque in istâ universi vastitate, Deus meus, Omnipotentiam tuam exhibuisti, quam mentis oculus admirari potest, complecti non potest: at in rerum creaturarum diversitate [quas miro nexu inter sese concors discordia, & concordia discors arctissimè colligant] sapientiæ tuæ infinitæ vivam imaginem impressisti; nulla autem earum vel minima est, in qua passim bonitatis tuæ traducta lineamenta non clarissimè eluceant. Cum igitur cor meum talis sit nuda, & ad opus facta, quæso, appinge, divine Pictor, & effinge istic quatuor omninò imagines, quas nullo ævo tempus edax obliteret: atque imprimis efforma mihi in hac tabellâ vitæ meæ ultimam lineam tetram illam, atque horribilem; sintque hujus funestæ imaginis hi ductus; jaceam ego moribundus oculis intro recedentibus, lividâ facie, labris plumbeis; propè adstet minax mors terribili insequens cuspidè; hinc dæmon accusationum tela intentans; inde tutelaris Genius contrâ defendens; deorsum præ oculis Inferi fasto oris hiatu pateant; sursum judex animæ

egre-

(a) Isa. 49. (b) Eocl. 1.

egressum præstolans conspiciatur; liberi ad lugubre
stratum ejulent, famulis interim sibi consulentibus;
adde, si placet, non procul funebrem urnam, in quo
exanime hoc corpus recondendum est, terræque Pa-
renti reddendum, in eum usque diem, quo, sepultos
ultimæ tubæ clangor excitabit. O mihi utilem, &
salutarem tabellam! vel solus enim aspectus me mi-
hi, id est, nihilum meum ostendet, turgidosque spi-
ritus retundens me in mea continebit humo, ne plus
equo insolescam, imò animos dabit generosos, ac
fortes; ut presso pede mundi Apinas, & nugas supe-
rior proculcem, humoque fugitans, inter suspiria
præmoriens, in cælos ante fata prævolem. Nunc al-
teram pie Jesu, ex altero latere tabulæ partem, quæ-
so, suis lineamentis adumbra, & perfice; exhibeatur
Majestas illa cum quâ spectandus discutiendis vivo-
rum ac mortuorum causis Judex apparebis: conspi-
ciam hic ego te nubibus insidentem, ancipiti gladio
ora armatum, & Oves ab Hædis æternâ separatione
dividentem; quam in effigiem quoties oculos conje-
cero, toties mihi frænos, horribilisque tuæ justitiæ
metum injici sentiam, si quando per afferatarum cu-
piditarum præcipitia infano mihi currere lubeat.

Perge cœlestis artifex pingendi nunc tibi sunt In-
feri, stagnum illud sulphure, & flammis horrens, in
quo infelices animæ concatenatæ ululatu, & insanis
clameribus omnia implent, eaque tragœdiâ publi-
cant suam deploratissimam calamitatem. Rem om-
nem ita repræsentata: ut ipsos spiritus immundos vi-
dere videar, palpate tenebras, stridorem dentium sen-
tire, audire horrendas blasphemias, voces, dejeratio-
nes, consputationes, quas nequicquam in Deum vo-
munt, diras, & maledicta quibus se mutuo immani-
ter proscindunt: atque hujus tabulæ aspectu attoni-
tus

tus cantem in æternum misericordias tuas, [a] quæ immerentem me millies, ac millies ex-lamentabili tam ingentium malorum barathro retraxerunt.

Denique, bone mi Pictor, quâ reliquâ sui parte vacua est, ingens cordis mei area, non dicam exprime, sed adumbra tamen, æternæ gloriæ, & beatitudinis imaginem, exhibe rudi saltem picturâ domum illam, ac sedem regiam, in qua divinissimam tuæ liberalitatis supellectilem explicas, quam filiis tuis hæreditatis nomine reservasti. Hic oculos feriat magna illa, & beata Civitas Hierusalem cœlestis auro, & lapidibus pretiosis exædificata: [b] istic visantur Cœli Cives Sole vestiti, gravis ille Senatus Patriarcharum, & Apostolorum aureis coronis caput redimitus, fortissimi præterea illi heroes, qui appenso sanguinis, vitæque pretio immortalem sibi laurum peperere. Exhibe etiam montem illum omni crystallo puriorem, in quo cum Agno agni lactea mater. Virginumque grex reliquus inter castissimos lusus, & choros deliciantur. [c]

Ut verò quatuor hæ picturæ intra memoriæ arculam diutiùs conserventur, includantur, quæso, non musivo opere, tessellarisque inter se junctim commissis, ne male cohærentes partes aliquando dissiliant, sed una quidem Ebena: ligno altera cupressino, tertiam argentæ circum laminæ, eæque vermiculata: ac topaziis insignita exornent: denique ultimam præ divites gemmæ illustrent: amove jam, si lubet manum; opus suis numeris absolutum est, restat tamen unum, divine mi Pictor, neque istud contemnendum: nimirum, ut elaborato operi cortinam addas: ne pulvisculi, aut humidior aura, aut nescio quis violentior afflatus delere unquam, aut saltem obscurare tam elegantem, salutaremque tabulam possint.

MEDI-

(a) Ps. 88. (b) Apoc. 21. (c) Apoc. 14.

MEDITATIO.

Oratio preparatoria.

Actiones nostras, &c.

PRæludium. Utinam saperent, & intelligerent, ac novissima providerent! (a)

1. *Punctum.* Considera JESUM eximium esse pictorem, qui solo oris penicillo, unius, fiat, voculæ ductu Orbem universum tantâ, tamque artificiosâ colorum varietate depinxit, & in singulis creaturis singularia quædam suæ Potentiæ, Sapientiæ ac Bonitatis lineamenta expressit.

2. *Punctum.* Cogita quantam vim habeat viva imago, & repræsentatio Mortis, Judicii particularis, ac Inferorum, ad effrænem morum nostrorum licentiam, lætitiâque nimis insolentem comprimendam; Gloriæ verò Cœlestis recordatio quantum possit ad stimulandam mentem in cursu virtutis, omnemque difficultatem devorandam, quæ eam viam insistentibus occurrere solet.

3. *Punctum.* Id etiam tecum reputa picturas, ac rerum supra dictarum expressas imagines nullo tempore de cordis tabellâ expungi oportere, hunc scilicet errorum ac lachrymarum omnium fontem esse; quod vecordes, & ignavi sumus ad ea animo præcipienda, & præmeditanda, quæ in ultimo vitæ actu exhibenda sint.

Colloquium fiet ardentem Deum precando, ne sinat; ut aut mundi tum deliciæ, tum honores, aut res tum secundæ, tum adversæ picturas illas ex animis aboleant, quantum affectus nobis ad salutem est necessarius.

Pater.

JESUS

(a) Dent. 32.

JESUS crucem cordi infert, & amanti
facile imprimi.

Expositio.

1. **I**ngredere crux amabilis, subite lancea, spongia, clavi, flagella, sanguinea spina; subite in penetrabile cordis; volo: sed nolo nisi ea lege; ut vos secum JESUS inferat: nam Myrrha cum JESU, mira, meraque est suavitas.

2. JESUM amo, inques, necessum igitur ipsius crucem ames; si enim aliter jactuas te amare JESUM; falleris, & fallis.

3. Suavissime pugio, quod istud tibi munusculum, & mihi vix in lucem prodisti, & suppliciorum pondere opprimeris. O sedem tibi in corde meo loca, tum vero in duellum provocabo, vel ipsos inferos: nam JESUS, & ego si simul stemus, quis Hercules contra hos duos!

Praeambulum ad Meditationem.

MANUM, obsecro, rursus admove ad tabellam, optime Pictor, priusquam enim operi tuo coronidem imponas; in æquore medio cordis mei, tua insignia cum epigraphe pingenda tibi restant: ut ex ea pictura Dominus loci cognoscaris.

Regum palatia, eorumque tum urbanae ædes, tum rusticanae passim ostentare solent titulos, arma, & nomina Majorum, monumenta scilicet regiae stirpis, & antiquae nobilitatis. Insignia tua, ac monumenta tui nominis. bone JESU, crucem esse, intelligo, clavos, lanceam, coronam spineam, flagella, columnam illam, cui alligatus, funes illos, quibus constrictus fuisti. Ego, inquis, in laboribus à juventute mea. [a]

Age igitur pro voto meo inter quatuor illas Novissimo.

[a) Psal' 87.

vissimorum imagines, quas suis omnibus partibus ex-
plevisti, tua ista passionis instrumenta, ac decora ad-
pingantur, par erit crucem Cedro, id est, suo ipsius
colore pingi, lanceam cruore respergi, clavos eodem
minio infici, columnam item sanguineis guttis no-
tari, flagra & funes denique sanguine, sed lachrymis
diluto interstingui, ad horum armorum aspectum,
si quandò propius Cordi insultare tentent, *dissipentur
inimici*, *Et fugiant sicut fluit cera à facie ignis* (a) Verum,
Domine mi, altè, quæso. crucem illam cordi meo
imprime, si induruit, si reluctatur, vim infer, &
emolli: si nimia mollitudine diffluit; partes adstrin-
ge, ut consistant; omnis autem color, quo hîc
uteris, sanguine tuo sit probè permixtus; placet enim
iste color, quia tessera est amoris: sit mihi hæc crux
dulcissime JESU, pro clypeo, quo inimicorum tela
retundam; sit pro vallo, ac muris, quibus me con-
tineam; pro armis, quibus ipse hostem impetam; ex-
citet in me primum quidem recentem semper, ac vi-
gentem Passionis memoriam, tum ardens desiderium
dura, ditaque omnia patiendi pro te alacriter, perin-
de omnino, ac si spinæ rosæ, nigra vaccinia alba li-
lia forent, lignum istud animo meo injectum aqua-
rum amarorem in dulcedinem vertat, fella in mella,
absynthium in saccharum commutet (b): sit crux illa
malus naufragantis naviculæ, quâ foeliciter vectus
ad salutis portum enavigem; sit lectulus meus, cui
ut nidulo Phœnicis affixus, amorisque flammâ con-
sumptus, incineratusque immoriar (c) sit scala Ja-
cob, quâ in cœlum conscendam (d); sit baculus viato-
rius, quo Jordanem transeam (e); sit pedum pastorii-
um, quo errabundos sensus in officio retineam, sit

C

Pharus.

(a) Psal. 67. (b) Exod. 15. [c] Job. 29. (d) Gen. 28,
(e) Gen. 32.

Pharus, ad quam in naufrago mundi mari, inter densas tenebras, fœdasque tempestates cursum meum dirigam, flagra illa, & lancea timorem, horroremque incutiant superbis, ac rebellibus spiritibus, qui cernus minas intentant, redintegratoque per vices insultu adoriri Sanctuarium tuum moliantur. Fige, Domine, Crucem istam, in altissima cordis arce; vexillum illic sit, quo tanquam signo Ducis, ac belli sublato mox omnes animæ meæ facultates ad arma cogantur, & directa acie in hostem provolent; hæc cruce veluti forti gladio instructus, sævi Holofernis immane caput amputem (a), insurgamque in adversarios, par isti Angelo, qui unâ nocte unus maximum insolentis Senacherib exercitum solo prostravit, (b) Cedite igitur tartareæ turmæ, & in tenebricolas vestras specus refugite, nemo vestrum unus sit, qui consistere audeat ante cordis arcem, in qua supremi Numinis arma jam visuntur collocata, ubi Angelicæ phalanges stant in acie, ubi vos non modo horror & metus; sed præsentissimum exitium manet: Mors enim ipsa ad Crucis aspectum terga vertit, unâ Peccatum fugam quoque capessit, & ambo cum communi duce Diabolo, desperatis rebus in Inferorum ima præcipites devolvuntur.

M E D I T A T I O.

Oratio preparatoria.

Actiones nostras, &c.

PRæludium. *Pone me ut signaculum super Cor tuum.*
 (c) Sis tu cera in omnem formam facilis, ego ero Sigillum, Passionisque meæ insignia tibi imprimam.
 1. Pun.

(a) Jud. 13. (b) 4. Reg. 19. (c) Cant. 8.

1. *Punctum.* In subactâ, deditâque cordis arce JESUS Victor Passionis suæ monumenta collocat, utpote domitor, ac Dominus loci, ne quis fortè eum sibi posthac, aut vindicare, aut invadere audeat.

2. *Punctum.* Nulla tentationum tanta vis esse potest, quæ horum armorum viva apprehensione non superetur, nullæ res tam adversæ, quæ non æquo animo tolerantur; nulla rerum mundanarum tanta lenocinia, quæ non generoso fastidio respuantur.

3. *Punctum.* Quam felix anima, quæ cum Christo confixa est Cruci: quàm locuples, cum sub illo ligno cœlorum, terrarumque opes delitescant, quàm contra Inferorum vim munita, ac tuta, cum istud sit Christianorum turris, (a) ex qua mille clypei dependent, omnis armatura fortium sive hostium impetum sustinere velis, sive ipse adoriri.

Colloquium fiet verso per Apostrophen sermone ad singula Christi patientis symbola, clavos, lanceam, flagra, & ad Christum ipsum, ab eò enixè postulando, tum ut perpetuam eorum, quæ nostri causâ perpeßus est, memoriam in animis nostris conservet, tum ut in societatem ac communionem amarissimi sui calicis admittat, ut mereamur aliquando, in partem quoque gloriæ, æternæque felicitatis venire.

Pater,

Cor deditum JESU amoribus, Hortus
floridus.

Expositio.

1. **S**I JESUS in corde tuo est, nihil tibi ab inauspicatis
vita humana casibus formidandum est, ipse enim vol
ex spinis rosas facit.

C 2

2. SUE-

(a) Cant. 4.

2. Suavissimus odor candida, & rubicunda rosa, qua IESUS est, Angelos, hominesque reficit, carnivoras aves interficit: hinc cum IESU rosis confitum est, & obstum eor, daemones, & peccata sunt prociat: ut odorem enim ipsum ferre non possunt.

3. Vis mollis esse lectulus, in quo IESULUS quiescere amet, coronetur cor rosis virtutum, niveo flore innocentia, purpureo patientia, vera devotionis flammam exhalet: hic IESUS pascit, hic cubat. Cant. 1.

Praambulum ad Meditationem.

Lectulus noster floridus (a) hortus quoque floribus confitus est: hic balsamum suave olens spiritus exhalat, hic inter liliorum nives purpurascunt rosae, hic Cinnamomum croco, casia myrrhae permixta fragrant: nihil hic, quod naribus miras suavitates non exspiret. Veni ergo, o cordis mei Amor, dilecte mi, qui pascis inter lilia, (b) qui flosculos amas? veni in suave spirantem lectulum, aut si mavis, in ambula per viridarii patentes areolas; interque tuas inambulationes, o sol meus, fecundos illos oculorum tuorum radios evibra, simulque suavissimo tuo halitu blandior quovis Zephyro inhala odoriferam animam floribus, quibus cor meum instar horti topiarii circumseptum tibi uni arridet. Hic tibi blanditur humilis Viola situ suo formosior; quo jacet magis, eo altius odorem spargens, nobile submissi animi symbolum, quam virtutem ut primogenitam filiolum ab incunabulis exosculatus, arteque complexus es. Hic liliura paulo magis solo assurgens inter candentia folia in argenteo calice aurea croci fila repando finu ostentat, insigne Hieroglyphicum nivei animi, candidae pudicitiae, & mundi cordis, qui tui pridem fuere

810.

(a) Cant. 1. (b) Cant. 2.

amores : inde enim istud tuum olim in quaerenda, servandaque Virgine matre tam prodigiosum studium.

Hic præterea purpurascens Rosa flos iste Martyrum sanguineo eorum murice intinctus incredibilem illum amorem repræsentat, qui te (ô amorem piè crudelem !) in crucem egit, suffixit : ut minus mirum sit ausum fuisse postea conjicere Martyres in medias fornaces, liquati plumbi dolia, ardentes carbonibus accensis focos, onerare crucibus furcis, suppliciis, vivaces ipsas animas eripere, quas tamen vel sponte dimitterent generosi pugiles. Hic quoque amara neque jam amara Myrrha, (a) cujus in servandis corporibus vis præcipua, primas illas suas lachrimas distillat posterioribus guttis amariores, at eo ipso suaviores, quia potentiores : exhibet hæc lachrimas, suspiria, cruciatus, labores, quos tua corcula Confessores, Anachoretæ, Monachi ultrò susceperunt, dum in dubio vitæ hujus curriculo in cœlestem patriam pii viatores contenderent.

Verùm ut præ cæteris omnibus te in admirationem sui, amoremque rapiat, ad te convertitur, ô suavissime JESU, Cordis mei Heliotropium Flos ille genuina imago solis, cui ideò continuò obsequitur : quòd cum illo mundi oculo, totiusque lucis parente occultam quandam vim, ac sympathiam à natura accepit. In hoc flore renident corda tuo amore flammantia, quorum ea, quæ tuæ sponsæ, vox est : *Dilectus meus mihi & ego illi*, (b) deliciare igitur, JESU, delictum cordis inter has florum amœnitates, atque ex his suave olentibus areolis, comites tui, beatæ mentes ferta, & corollas nectant divinæ tuæ Majestati, scio, gratiores, quàm extiterent illæ olim oblatæ in Zacharia, (c) quibus filio summi sacerdotis

C 3

Jole-

[a] Cant. 1. [b] Cant. 2. (c) Zach. c. 6.

Josedechi caput incingeretur ; audaculè plusculum etiam exigam, tu ipse ex hortulo tuo, mi IESU, flosculos collige, nocte ferta, corollas texe. Vos tantum manum, & operas addite Angeli, IESULUS meus carptos flores sibi deliget, tum vos redditos aureis filis ad phyliram circumligabit ; ipse denique his floribus, his fertis, his corollis cor circumcinget ; ut hoc amuleto, florumque odore, omnem quæ vitia-æ ac inficere possit, pestem ab animis arceat.

Ita pergite, Beatæ mentes ; sed quæso vos, date ei in manum rariores flosculos, decus æterni veris, quos ne solis æstus mordere, nec imbrium tempestates deformare, aut obscurare splendorem, pulchritudinem, dignitatem possint, quàm divinæ iis charitates plenâ manu contulerint.

MEDITATIO.

Oratio preparatoria.

Actiones nostras, &c.

PRæludium. *Leſtulus noster floridus, inquit sponsa.*
(a)

1. *Punctum.* Consideravêre JESUM Nazaræum esse, id est floridum ; amat enim versari inter gratos odores, ac flores virtutum : quare perpendam, quam illi volupe sit appricari inter pudicitiaæ lilia : Martyrii ac mortificationis rosas, humilitatis & orationis violas, Calthas Solisequas, id est, nobiles animas, plectique, faciles in omnem divinæ voluntatis nutum, cæterarumque virtutum virentes areolas ; quarum amore ita capitur : ut passim ac ubique earum odores nare capter, & venetur.

2. *Pun-*

(a) *Cant. 1.*

2. *Punctum.* Nulla tempestate flaccescere debent hi flores, non ab aestu Solis, tentationum inquam, carnalium ardore lædi, non meridionali austerae maestitudinis vento dejici, non frigidâ & gelatâ aquilonis, id est, incuriæ rerum spiritualium mala sanè aut affari: verum par est eos potius perpetuo gratiarum celestium rore irrigari, atque ex Cordis substantia, quæ tabum nescit, succum & sanguinem suum ducere: quo æternum vireant verentque.

3. *Punctum.* Videre videbor JESUM in isto florulo Cordis hortulo deliciantem, jam hos jam illos flosculos carptim manu libantem, stupentibus interim ad tantam familiaritatem, adorantibusque Angelis: apud me verò statuam illibatam ei imprimis servare pudicitiae lilium sine ullâ aut maculâ, aut labe sui candoris.

Colloquium ad Beatissimam Virginem omnis castimonie matrem ac alumnam, à qua petam rationem imprimis conservandæ pudicitiae, ac deinde ipsius opem, patrociniumque enixius implorabo, ad carnis tentationes omnes facile superandas. *Ave maris stella.*

In Cordis Choro, pulsantibus musica instrumenta Angelis, JESUS voce admodulatur.

Expositio.

1. **Q**uid audimus cor meum, quid audimus? quare suaves isti raptus? quam celestis harmonia animam incantat blandè, & extra se rapit? ô felix hora! ô fors felix! cum in cordis choro JESUS, & Angeli divinos caelorum modulos accinunt.

2. Quando cor suaviter adspirat, suspirat post JESUM, ejusque laudes contento spiritu decantat: ô musicare! ô in-

credibilem concentum! audire videor cœlestis symphonia ehoros, & ipse jam in medijs cœlorum delicijs versari.

3. Sonet vox tua in auribus meis, Cant. 2. Dilecti mi: nam ut verbo absolvam, ad pedes tuos abjectus protestor, neque amare, neque amatum me nisi mellissimum JESU merorem, apage amoris proprii blandula philomela, apage carnalium voluptatum conciliatrix meretricula, Siren apage affectionum mearum male illices cantus: sonet unus JESUS in auribus meis, vox enim ejus dulcis, & facies decora, Cant. 2.

Preambulum ad Meditationem.

O Suavem harmoniam, ô divinum concentum! ablutimur? auditur testudo, resonant cytharæ, cornua & tibiæ inflantur, in corde chorus omnis agitur, & (ni fallor) genus istud est musicæ, quod à ternario cantorum numero nomen accepit: nam hinc Angeli, etsi diversorum instrumentorum pulsatione, unum tamen sonant, partemque unicam agunt: inde verò musicæ scientissimus JESUS vocem attemperat, & partes agit suas? cor suas denique; inter hos enim numeros simul tripudiat, simul accinit: quàm concinnè apteque nervi flatus, voces consentiunt! quàm admirabili jucunditate trepidant, subsiliuntque numeri! sed quàm nobilis est hymnus, qui canitur, quàm elegans stat in medio JESUS non cantor modò, sed præterea magistro magnus signo, jam elevata, jam depressa, numeris ac cantui modum definit totius Chori Archiphonascus: argumentum porrò carminis si quaeris, designavit olim Psalter regius, (a) cum diceret, misericordias Domini in aeternum cantabo, consentaneè enim huic proposito JESUS præcentor antiquos suos erga Cor humanum amores memorat, & jam gravia acutis, acuta gravibus, media infimis miro artificio

(a) Ps. 88.

per-

permiscens, varieque minutizans jam contentâ, jam remissâ, jam lentâ, jam citatâ voce beneficiorum suorum innumeros numeros, quibus cor jam olim multoties affectit, suavi recordatione tangit; ergo jam recolendo attollit pia desideria, quæ sæpe olim incenderat, jam graviore sono horrendos peccati & inferorum metus repercutit, quos non rarò antea insonando incusserat, jam acriori rursus vocis contentione in memoriam revocat vivaces & incitatas impressiones doloris peccatorum, succussiones, excitationesque, animi meliora meditantis, susceptiones rerum magnarum, ausus heroicos, hujusque generis sexcenta alia, quibus ludere in amantium cordibus solet divinus amor. Interea Angeli huic argumento plectra, & nervos adaptant, & cum ipsi præ stupore attoniti movere ota, & vocem edere non possint, instrumentis pulsandis operam, & artem exhibent, simulque sacro silentio taciti demirantur divinam erga homines misericordiam, & gestu ipso mutæ admirationis sese vehementer exstimulant, & commovent ad DEI laudes in Cælum usque extollendas, cui solenne & jucundum sit, inferorum faucibus propè damnatos Mortales eripere, frigidis, aut certè repentibus, torpentibusque animis divini amoris faces accensas subjicere, calentesque propudiosæ libidinis flammæ velut infusa aqua extinguere: denique superbia & fastu elatos uno oculi tanquam fulminis jactu, rituque deprimere; demissos verò, ac modestos solo voluntatis suæ nutu repente erigere. Quid verò inter hæc cor, in cujus odæo omnis est ista concinnitas? dilatat sese, jam coarctat, modò erigit, modò deprimi, timet, sperat, amat, odit, se totum, appetitionesque omnes suas ad musicæ istius leges, numeros, modulos efformat, atque componit.

Tam verò observat, ac clatè discernit discrimen, quod inter cœlestem musicam, veram illam, stabilem, concinnam, & falsas mundi voces, semitonos nutantes, modulos absonos, fractos, effœminatosque intercedit. agedum enim, quænam tandem est mundi incantatrix, & (si placet) suavis musica? confusiones Babylonicæ, insanæ vociferationes, bacchantium inconditi strepitus, soni absoni, hic cantat dignitatum periculosos apices, honorum fumos, incertos Magistratum gradus, popularis gloriolæ inanes ventos; alter pleno ore insonat sordida sensuum oblectamenta, belluinam voluptatem, vina, epulas; cantat aliis graves iras, aliis stomachum, & bilem intus concitatam ficta voce dissimulat; est qui blandiri Sirenium more mavult, est qui cantando dolum fraudesque texere, tegere: ita mundi cantus omnis tumultuatio quædam est, non concentus, inarticulatæ, inconditæque murmurillationes: non musica, aut si harmonia ista dicenda est, obtundit profectò tum audientes, tum canentes, atque sua absurditate enecat, scilicet pax esse impiis nulla potest, (a) neque quies ulla inter tumultus, neque tranquillitas, ac malacia, inter nigras malitiæ procellas, ac tempestates. Jam verò è contra harmonia cœlestis cor delectat, tædia & molestias detergit, ægrescentis animi malos motus componit, vim hostium arcet, denique Satanam in fugam vertit, uti olim in Davide significatum est, qui furiis agitatum, vexatumque à maligno spiritu Saulis mentem solo cytharæ cantu ad pristinum statum, quietemque revocabat. (b)

Nunc igitur cor meum (tuæ enim solius partes desiderantur) triumphale carmen, lætum pæana accine. Vivat jo JESUS Victor, vivat jo. Vivat JESUS Triumphator

(a) Isa. 48. (b) 1. Reg. 16.

phator, inferorum ille Terror, vitæque parens. Vivat
JESUS sponsus Virginum, Doctor Prophetarum, for-
titudo Martyrum, Regnet JESUS Cælorum, terrarum-
que Princeps, triumphet JESUS mei unicus possessor
Cordis, jo æternum vivat, regnet, triumphet.

MEDITATIO,

Oratio preparatoria.

Actiones nostras, &c.

1. **P**unctum. Perpendam triplicem musicam, qua-
rum prior in cælo auditur, secunda in terris,
tertia in corde hominis Deo devoti; ac primam illam
quidem Angeli tribus partibus conflant. Superiorem
sustinent Seraphini, Cherubini, Throni, qui altissi-
ma, acutissimaque vocum contentione res divinissi-
mas decantant Dei æternitatem, immensitatem, po-
tentiam, reliquaque divina attributa. Virtutes Do-
minationes, Principatus medio quodam tenore oc-
cupantur in deprædicandis Myfteriis gratiæ, Incarna-
tione Filii Dei, Virgineo partu, Passione, Morte,
Resurrectione, Ascensione: denique Principatus,
Archangeli, Angeli, tono gravi, demissoque Mundi
Creationem, Conservationemque, ac, quæ hujus
sunt generis, concinunt.

2. **P**unctum. Attende nunc ad alteram, quæ in
terris nostris excitatur divinarum Laudum deprædi-
catricem Musicam: ea autem est ordo, symmetria,
omniumque mundi partium secum, & invicem con-
cinna consensio: quo in Choro quatuor Elementa
concordi discordia mirifice ludunt: Cæli verò con-
centum quoque efficiunt, dum DEI gloriam toti

mundo enarrant : Neque enim sunt loquela, neque sermones, quorum non audiantur voces eorum. (a)

3. *Punctum.* Tertia symphonia in Cordis humani templo editur, fitque tum divinus ille concentus; cum facultates animæ singulæ intra suas se partes, functionesque continent; cum ratio Superiorem agit: appetitus inferior infimas retinet: cum voluntas nostra divinæ ac supremæ voluntati consonat: estque hujus harmoniæ tanta suavitas: ut animam essentissima voluptate expleat: nimirum JESUS ipse omnem hanc Musicam certissimis, temperatissimisque suis legibus, ac mensura moderatur.

Colloquium. ad beatos Spiritus, quos invitabo primum: ut ipsi Numini laudes decantent: tum me quoque ipsum incitabo; ut vocem meam cum ipsorum vocibus adaptem: quare cum ipsis ex intimis animi præcordiis divinum istud carmen accinam. *Fiat Domine Voluntas tua, sicut in Cælo & in terra.*

Pater.

JESUS Davidis filius, Cantantibus Angelis,
in corde cytharam pulsat.

Expositio.

1. **S**I JESUS solus ferit, movetque affectus, qua fides sunt cordis nostri, Deus bone! quam suavem, quam divinam istius Musicam excitat! Verum si amor proprius fiduciam agit & plectrum, ac fila ipse pulsat, heu mihi! Inferorum horror est, non Musica.

2. Cùm in Cor meum blanda modulatione JESUS se insinuat: tanta est repente in visceribus ac medullis suavitas: ut placeant & arrideant aquæ cuncta, Vita, Mors, prospera,

(a) Ps. 138.

*prospera, adversa, dices a JESU & Angelis incantar
arumnas meas.*

3. *Feri plectrum, fides move, parve David, domesti-
cam cytharam pulsa, quâ pridem David avus praludit; ille
tristitia tetras nubes, atramque bilem, pessimum genium
abigit, o me! quando audio Davidem hunc parvulum re-
gii istius Psalta parentem simul ac filium cytharâ suâ modus-
tantem, quàm mihi subsilit cor, quàm propè exilit.*

Preambulum ad Meditationem:

COelestis David in media cordis aula cytharam
morsicantibus digitis ad Musicæ numeros ferit:
adeste Angeli, adeste JESU charæ animæ, quotquot
uspiam estis: voces ad divinæ hujus cytharæ pulsam,
harmoniamque concinnate, & concinite: hic sonus,
mihi credite, Satanam dispellet, detergebitque ad pu-
rum atram bilem illam, amicam mali Genii sedem.

Sed quorsum in manus cytharam potius suavissime
JESU, neque enim, ut opinor, fortuitò istud instru-
mentum arripis. An ob eam causam fortasse: ut hu-
jus Instrumenti forma, ac sono, heu! funestam illam
speciem repræsentes, quam in Monte Calvaria olim
tristissimæ Tragœdiæ Chorum agens in publico illo
spectantium Cœlorum, Terrarumque teatro exhi-
buiti? ah nemini; tensa tunc tibi sunt brachia, pedes
protracti: ut in cythara diduci fides solent: quàm ri-
gent totius corporis nervi? Ludit verò hic amor, so-
numque edit cytharæ simillimum, longè lateque, qua
summus, medius, imus orbis patet, pervadentem
Cœlum, Terras, Inferos. Sensit te fidicinem Satan,
coactusque spumantes iras, longasque furias com-
pescuit; sensit in orci vestibulo stabulans mors re-
tundi sibi ferale telum, stimulumque (qui peccatum
est) repente hebetari. Apud nos vero ad istius cytharæ

sonitum fissæ petræ dissilire, corda adamante rigidiora emollescere, conscelerati homines conscientiæ iudicio crimina fateri, tundere pugnis pectora pœnitentis animi locum; edere has voces pœnitentiæ quoque plenissimas, *Vere Filius Dei erat iste.* (a)

Etiam Cœlo iit iste sonus, divinamque Nemesein hominum æternas cædes, ærumnasque anhelantem, & manu jam exertâ abeuntem in Vindictam subito ita continuit: ut ipsamet mox sponte exanimata, deque priore gradu emota misericordiæ, quæ hæctenus latitaverat, locum concesserit.

Quanquam quid ista memoro? quis scit mi mellec JESU, an aliud ista cythara non sonas. Quid verò? nescio, forte suavissima ista fidium concinnitate significari vis suavissimas, sincerissimasque voluptates, quibus hominum piorum corda demulces, atque eblandiris; quis enim explicet, quantâ jucundissimi tui cantus amœnitate animos ærumosæ vitæ rædiis, & molestiis afflictos subinde recrees, atque erigas? quia nos homuli impares sumus, agite Angelicæ mentes, hic novum rursus agendis nostro nomine gratiis carmen accinnite.

Vos verò exeste procul blanda pericula, fœdæ Sirenes, procul hinc munde immunde, nequam, fallax: vestra odi ego carmina, vestros cantus: quippe linear vestræ Musicæ retia sunt; notæ laquei; vox aucupium, execror, detestor has fraudes: vestræ choreæ, ac lusus impudicitæ sunt theatta, & infames scenæ, execror, detestor has larvas.

Igitur ô Cor meum, aures surrige, & cum Dei tui vocem exceperis, mox veluti percussa, & percussa redde sonum, ac vocem tuam ipsius voci attempera, obtempera: fac ut voluntas ipsius, & mea aprè consentiant.

(a) *Matth.* 27.

sentiant.

sentiant : cave ne rusticam edas Musicam , ineptosque
 concentus reddas : ad numeros cane , & salta , sive res
 occinant adversæ , sive prosperæ obcludant : sed aures
 præsertim vacuas præbe suavissimo carmini divini fi-
 dicinis , qui te eminus blandè allicit , & cytharæ suæ
 sonitu pulsat. *Veni*, ita enim canit, *Veni amica mea,*
veni coronaberis, de capite Amanæ, de vertice Sanir, &
Hermon, de cubilibus leonum, de montibus pardorum. (a)
 Accipe coronam florum , quos tibi de altissimis, præ-
 ruptisque montium jugis non sine sudore contexuisti,
 accipe mercedem laborum & certaminum , quæ subi-
 isti ; præmium victoriæ , quam domitis, revinctisque
 passionum tuorum Leonibus , ac Ursis , immanibus
 illis belluis gloriosè reportasti.

Hæc Jesu ad cor occipientis harmonia , Anime mi,
 lenes conciliabit somnos , totumque pectus divino-
 rum solatorum nectare proluet , ne mille molestia-
 rum , quæ vitam hanc mortalem viventibus necessa-
 riò absorbendæ sunt , acerbiter sentias. Fortiter
 ergo cytharam tuam pulsa , dilecte mi , nullum tibi
 murmur obstrepet , vacet penetrabile cordis mei , ne
 quid istius harmoniæ suavitatem præpediat. Atque
 vos huc rursus boni Angeli , ad cytharæ istius sonum
 voces vestras attemperate ; ego verò interim ex inti-
 mis præcordiis hos psalmorum versus concinam. *Be-*
nedicam Dominum in omni tempore : semper laus ejus in ore
meo : (b) miseratus enim est mihi secundam magnam
 misericordiam suam , delevit iniquitatem meam : (c)
 eripuit animam meam de morte : [d] coronavit me in
 misericordia & miserationibus : replevit in bonis ani-
 mam meam. (e)

MEDI-

(a) *Cant. 4.* (b) *Psf. 33.* (c) *Psf. 50.* (d) *Psf. 15.*
 (e) *Psf. 102.*

MEDITATIO.

*Oratio preparatoria.**Actiones nostras. &c.*

1. **Punctum.** Considera quàm facilis ac expedita est rerum spiritualium contemplatio, quando JESUS è vera Davidis stirpe oriundus in corde fidicinem agit, & divinæ cytharæ sono spiritum malignum procul abigit, ad eum modum, quo ipse olim progenitor David Saulis intemperiem compeſcebat: attende præterea, quo studio Angeli voces suas cytharæ sono accommodent; ut scilicet quod JESUM facere vident, nostro quoque ipsi bono velificentur, & rebus nostris commodare studeant.

2. **Punctum.** Perpende JESUM in Crucis ligno suffixum, ac pendentem cytharæ speciem exhibuisse, quæ pulsata septem veluti tonos edidit arcanorum plenissimos: atque primus quidem istius mysticæ cytharæ pulsus, *Pater dimitte illis; non enim sciunt quid faciunt* (a) Orbis universi machinam soluta compage ruituram, atque jam, jamque suo casu involuturam flagitiosissimos Dei parricidas retinuit, stititque, ne labaret. Verùm ô funestissimam pulsationem! in ultimo sono chorda effracta desiliit; beatissimique JESU Anima & Corpore solutis tota illa Davidicæ cytharæ harmonia concidit: quæ tamen paulò post partibus resumptis, concinneque aptatis iterum excitata triumphale carmen accinuit.

3. **Punctum.** Considera præſente JESU festiva gaudia agitari, divina lumina irradiare gratiarum copiam cornu divite effundi: veras solidasque affluere
volup-

(a) *Luc. 23.*

voluptates : è contra verò JESU absente terram animis caliginem offundi, irruere turmatim calamitatum agmina, turbas, desperationes, metus, mœrores, tædia, torpores, molestias.

Colloquium dirigetur ad B. Virginem, à qua summo enixi, submissique animi studio exposcam facultatem mihi bona ipsius venia concedi : ut quod ipsa præcinuit, *Magnificat anima mea Dominum*; (a) idem mihi concinere liceat : præsertim cum ea etiam, quæ à filio beneficia accepi, sint infinita ; simulque invitabo ad cantum non Angelicos modò Spiritus : sed res creatas omninò omnes illo Davidis Psalmo : *Laudate Dominum omnes gentes, &c.* (b)

Pater.

(a) *Luo. I.* [b] *Psal. 116.*

JESUS in amantis corde requiescit.

Expositio.

1. **Q**uamdiu cor in Deo, Deus in corde conquiescunt (quod sanctâ voluntatum consensione efficitur) cœlum tonet, fulminet, terra motis sedibus nutet, elementa rumultuentur, tentationum venti insaniant & prælientur, stabit cor quietum, ridensque.

2. Cùm JESUM sumptâ Venerabili Eucharistiâ in cor excepisti : istic placidè dormientem heus tu ne suscites, sive tragico calentis cholera strepitu, sive aliarum passionum clamore incondito, sive quavis aliâ silentii interruptione, ac tæ nutu quidem.

3. Tu verò indormisce, mi JEsule, & (isti lubet) somnum capta : cor tibi adsternimus : stat præter te amare neminem, stat tibi uni datam fidem nunquam frangere, insurgant licet venti, & maria obmurmurent.

Præant.

Preambulum ad Meditationem.

EGo dormio & cor meum vigilat. (a) Vox est amantissimi JESU: file igitur cœlum, file terra: JESUS in thalamo cordis dormiens placidè quiescit: frustra tumultuamini importunæ auræ; Cor, cui JESUS incubat, in tuto est, navis jam portum tenet, quam ars magistra tam divini navarchi dirigit. Cessa Aquilo, ab frigide, gelide, infeste Septentrionis advena, infastos halitus cohibe; tu enim cœlestium gratiarum rivos exhauris, hominum corda ignavo gelu constringis & frigore propè enecas. tu arbores foliis, fructibusque exspolias, pruinis, ac brumali lanugine terram horridam reddis, naves licet instructissimas confringis, infamique haustas gurgite funditus perdis.

Cessa tu, Meridiane hostis, nimbose Auster, morose, calide, rheumatice, ac (quod fœdus est) incentor, & fax libidinum, compesce flatum exitialem, quo omnia exuris, humores commoves, divini amoris faces extinguis, nervos succidis, animos enervas, & languidos efficis.

Tuque cessa, Occidentalis plagæ flabrum, non modò creber procellis, sed etiam auræ pestilentis afflatu latifer Africe, frustra hinc baccharis; nunquam cor istud concuties, in quo JESUS requiescit.

Tu verò Orientis solis ventilator blandule Eure, seu sublolanus, seu magis Vulturnus amas dici, qui secundæ, ridentisque fortunæ ventos afflare crederis, insolentes illos tuos spiritus remove. Cor enim divinis intentum, inæstuansque amoribus non audit.

Nunc ad te venio, mi JESULE, dic ageris, quis iste est sopor, qui te fessum de lenifico imbri recreat? quon-
dara

(a) Cant. 5.

dam fatigatus in meridie (a) sedebas ad fontem, missellam Samaritidem præstolans, cum qua velut alter Jacob cum altera (b) Rebecca novum connubii fœdus percuteres. Alias itinerum molestiis fractus, extincto die in montium juga secedebas, (c) lassata membra brevi quiete refecturus, quam mox ardentiore precandæ studio vix inchoatam abrumperes. Hic verò dormiens quid agis? neque enim ita totum te somno sepultum jacere, aut in otio cubare arbitror: ut nihil meditando agites. Nisi tuus me amor fallat, jam tecum tractas, opinor, sacrum istud connubium quod cum Ecclesia, immaculatâ sponsâ, ad bene auspiciatam crucis arborem aliquando inibis, quando te sponsum sopor mortis devinciet, atque ex sopiti aperto latere Eva illa altera existet; sicut olim. Eva (d) prior, communis hominum parens, è costa Adami repenti exædificata emerfit, dum hic extatico, propheticoque somno abreptus detineretur. An forte multa tacitus volvens, ac revolvens, quam novæ sponsæ confecturus sis dotem, cogitas, fabricalque, credo jam illi capitis ornamenta, in aures, monilia, cycladas, gemmatas vestes, sponsalia decora, ac munera. Describis jam in animo formulam & solemnes matrimonii tabulas, quod olim in publico totius orbis teatro cum Ecclesia, animaque sancta celebrabis. Attendis quanta ipsius sit egestas, quanta ab omnibus rebus inopia, quam servilis conditio, quæ reliqua sit miseriarum omnium lauta sanè suppellex, qua una apprimè instructa est, atque locuples.

Ergo lætiora, ominatiora sunt, quæ istic vel dormiens agitas. Inter molles enim somnos, quos in humano corde carpis, destinās jam animo amplissimam gloriam, quam ei prodigâ manu concessurus es, qui

(a) Joān. 4. (b) Gen. 29. (c) Luc. 6. (d) Gen. 2.

qui eam gratiam in te humaniter excipiendo, habendoque à te inierit, hoc nunc scilicet tractas, volvis, revolvis, destinas.

O magne Jacob, dum duro saxo caput reclinans indormiscis, quàm divìna, quàm mira sunt, quæ aspicias; scala verò illa, quæ terræ incumbens in coelum usque porrigitur, quot ascensum, descensumque alternantes Angelos ostentat! Jacob uti ex sacra historia accepimus, (a) Esau fratris plusquam novercalia odia, ac furias fugiens, in Luza pervenerat: saxum sternit pro cervicali, pro geniali thalamo in humo nudâ ipse prosternitur, & ecce scalam videt terrâ in coelum surrectam, Deum in extremo gradu innixum, ascendentes descendentesq; Angelos: tum verò attonitus ac horrens exclamat: *Verè Dominus est in loco isto, quàm terribilis est locus!* neque multò plura, lapideam ritè inungit, aram exstruit subitario opere, Numini suo gratias agit, loco Bethel nomen imponit. O parve Jacob, amarissime JESU, in corde meo requiesce tantisper (nisi hoc est grave) sit durum istud licet, sitque pro molli pulvillo ac thoro saxeus lapis, emollescet, scio, statim ac misericordiæ tuæ oleum superfuderis. Cor ita tibi ritè dicatum Bethel, id est, Dei domus nuncupetur: vanitatis autem domus ah! nunquam audiat. Obfirma istud, Deus meus, & altis radicibus fige, ne inconstantia venti aut turbines quatiant: sed stet uti marpesia cautes in medio mari illisa fluctibus, & fluctus eludens.

(a) Gen. 28.

* * *

MEDI-

MEDITATIO.

Oratio preparatoria.

Actiones nostras. &c.

PRæludium. *Motus magnus factus est in mari: ita ut navicula operiretur fluctibus; ipse verò dormiebat. (a)*

1. *Punctum.* Considera nidulum, in quo anima sancta vivere; ac immori debet, esse amantissimi JESU coronam spineam, siquidem hæc ita altè sacro sponsi vertici defixa hæret: ut eam evellere nemo possit; atque ita tuta est istic statio, firmaque pax; quare cum Jobo viro sanctissimo accinam. *In nidulo meo moriar; & sicut palma multiplicabo dies, (b)* ita inquam novam semper meritorum in me accessionem fieri curabo; ut nullus mihi dies excidat, quo ad virtutis, sanctimonixque summam calculum non adjecero.

2. *Punctum.* Lectus, in quo quiescere JESUS amat, est piorum cor, ipsiusque amori dicatum: ibi si JESUS excubat vel dormiens; in tuto cubant omnia; frustra enim ventos, turbines, fulmina metuas. Huic enim velut Acrocerauniis scopulis allisi fluctus spumant duntaxat, mox fracti se reverberant, ac paulò post in nihilum recidunt.

3. *Punctum.* JESUS in martyrum cordibus quiescens ita eos generosos, obfirmatosque efficit, ut eodem vultu consistent in mediis sive aquis, sive ignibus: neque verò id mirum: JESUS enim quietem istic dum captat, quietos facit. Sic quando JESUM sumptâ Eucharistiâ in cordis thalamum admisimus, nihil est quod obturbet, aut de gradu dimoveat, nimirum ibi agit JESUS, pax nostra. (c)

Colo-

(a) *Matth. 15. (b) Job. 39. (c) Rom. 16. Ephes. 2.*

Colloquium dirige ad sublimissimum, & divinissimum Eucharistiæ Sacramentum: primum extolle ipsius vim, ac potentiam, quam tum in nobis ipsis experimur, quæ enim IESUM excipit, ac retinet anima, quàm fortis, quàm generosa, quàm constans efficitur! tum verò invita IESUM: ut sæpe in cordis tui hospitium divertere, & quietem captare velit; ac cave dormientem excites: ne permissis, ut mundi strepitus, animique commotiones obstrepant, aut ne otiosa colloquia (taptilla enim recula impedit,) molles ipsius somnos interturbent.

Pater.

JESUS amoris sagittis cor transfigit
ac vulnerat.

Expositio.

1. **B**one mi jaculator; ab fode, refode, transfode, sagittis decies mille cor istud pridem divino tuo amoris refractarium, ac rebelle, intus occide, macta omnem amorem, quicumque à tuo alienus est, aut abhorrens. O suavia, & chara mihi vulnera! ô tineta mella tela

2. Tu verò, cor meum, ulciscere eas injurias, tam suaves, tam acceptas; atque ex parte tuâ in IESU cor ejaculare multiplici jactu tela mille, mille pios amores, mille globos ignei amoris.

3. Nusquam corâ est melius, quàm cum transfixum est mille cuspidibus acuti amoris, doloris; si modò sincerus IESU amor flammâ insiciat, quibus dolore coquar, amore ardeam.

Preambulum ad Meditationem.

Quid verò hîc tu, fordidule Cupido? adeone depudiisti, ut consistere audeas, ubi amor meus
JE-

JESUS est? agite, boni Angeli, perditum hunc nefandæ Cypridis puerum procul abigite. Pharetras effringite, comminuite spicula, nam quæ est effrontis ista temeritas, aut cæci tam audax error, ut verendum cælo, terræque Regis, ac Domini JESU aspectum, aut ipsam umbram imbellis scurra minimè perhorrescat? Sed ô potentes arcus tui sagittas! meus castior Cupido, mea volupras, mi JESU! In septentrionali Oceano ferunt insulam innatantem mox atque tela concepto in volatu igne flammata exceperit, retineri, ac veluti jactâ anchorâ fundari. Fidem habeo: igneæ enim tuæ sagittæ, fixam cordis mei naviculam paulò ante medio mundi mari miserè fluctuantem, repente in ipso cursu sistunt, deduntque. O amorem non jam cœcum! quàm enim recta in scopum collimat, & quàm celeri, ac repetito ictu, & quàm validis telis! quæ cum excepsisset olim Augustinus ictus ipse exclamabat. *Sagittas veras cor nostrum, Domine, charitate tua, & gestabamus verba tua transfixa visceribus.* (a) Exit verò tempus aliquando, mi optime bellator, cum ex divino humanitatis tuæ arcu in cruce extento vibrabis septem spicula perfectæ victoriæ, hostisque ad interneccionem usque cæsi vera symbola. Quemadmodum enim vates Elisæus manum arcui regis Joæ superponens sagittæ bene est apprecatus hac verborum formulâ; *sagitta salutis Domini, & sagitta salutis contra Syriam*: (b) ita divinitas tua humanitatem sustentans vim quandam diviniorem septem illis postremis verbis impressit, quæ tanquam arcus & sagittæ, tartareas legiones turbarent, dissiparent, transfigerent. Hæc nimirum illa sunt tela, de quibus olim cecinit Regius vates, *sagitta tua acuta, populi sub te cadent, in corda inimicorum regis.* (c) O salutarem ictum! ô casum fœlicem! ô vim sagittarum
admi-

(a) L. 9. Confess. c. 2. (b) 4. Reg. 13. (c) Ps. 40.

admirabilem ! namque eadem vulneratos sanant, & eos qui opinione suâ sani videntur, altè vulnerant. Agedum esto tu, cor meum, pro scopo, ac meta : consiste, quid enim retrocedis ? sta, amorisque telum fortiter excipè, imò agè, reverbera, revulnera. Sis & tu arcus cœlestis instar, & te, quantum potes, omnibus nervis extende, contende ; suspiria, ac vota tua fulminearum, alatarumque sagittarum more librata ad ipsum DEI thronum liberè devolent ; sed ignescant ipsa prius ardore tuo, quo vehementiùs evibrentur, adjunge præterea petitas è cœlo flammæ ; utque amantissimus JESUS totus ignis, totus amor est ; sic ignesce, & ama, exhala suspiria crebro percussu, quæ ubi Deum tetigerint, mox ad te repercussa redeant, amarasque ubertim tibi lachrymas eliciant.

Tu autem, ô incomprehensibilis amor, divine Spiritus, qui cordi sic incumbis : ut in primâ rerum molitione olim vastæ aquarum abyssu orbem ex informi chao perturiens incubabas, cœlesti tuarum gratiarum rore æstuantis pectoris flammæ tempera : nam cor mihi instar ceræ ab igne diffuentis suavi amoris deliquio colliquefcit, atque sic liquar, eliquerve ô utinam ! Agè digito tuæ charitatis vivam amoris tui imaginem, ac formam in me exprime ; ut posteaquam ignem totis medullis concepero & tu injectâ veluti aquâ attemperaveris, in me nihil reperiri possit, præter divinos rores, cœlestes flammæ.

Ardeat & alatur ignis iste in mediis aquis, extinctoque concupiscentiæ foco æternum vivant, urantque cor meum puriores istæ flammæ, quas neque aquæ tribulationum, neque tentationum decumani fluctus, neque morborum vis ulla ; non calumniatricis linguæ Scylla, non blasphemi oris gurgites, non suppliciorum denique insanæ Charybdes extinguere ullo ævo possint.

MEDI-

MEDITATIO.

Oratio preparatoria.

Actiones nostras, &c.

PRæludium. *Vulnerasti cor meum amore tuo, ait Amœbæo carmine JESU suo sponse dilecta sponfa.* [a]

1. *Punctum.* Considera cor simile esse Insulæ illi, quam Oceani septentrionalis fluctibus continuè agitari ferunt, neque unquam conquiescere; nisi cum ardentibus sagittis attingitur: ita corda humana variarum cupiditatum æstu fluctuant, neque sisti, aut teneri possunt: nisi tacta itaque divini amoris telo. Hinc illa sancti Augustini olim pravatum affectionum vento abrepti, nunc à flagitiorum cursu conquiescentis vox, *Sagittasti cor nostrum DEUS, charitate tua.* (b)

2. *Punctum.* Perpende beatam, invidendamque esse sclicitatem cordis amore JESU, tum vulnerati, tum læto eo vulnere occumbentis, hoc enim est necis genus, quo ipse filius DEI, sanctaque ipsius Parens, ac piæ animæ omnes occumbunt.

3. *Punctum.* Attende qui sint motus, qui cordium à divino amore percussi subsultus, *charitas, inquit ex eorum, qui JESUM amant, choro Choriphæus, patiens est, benigna est, non amulatur, non quarit qua sua sunt, &c.* [c]

Colloquium dirigetur ad Angelos exostulando, ut procul Cupidinem, infamem istum puerum, facessere jubeant, ipsius spicula comminuant, pharetram effringant; ne unquam cor meum, aut propius attingat, aut impetat omnino.

Pater.

D

Cor

[a] Cant. 4. (b) Supr. [c] 2. ad Cor. 13.

Cor JESUM amans coruscat luce, & flammis.

Expositio.

1. **C**or totum ignis est: vel igitur è Cælo, & à JESU veniunt hæc flamma, aut ab Inferis, pravisque cupiditatibus excitantur ista incendia: Ah Animule mi! quid adhuc dubitas? cor totum JESU tuo trade; ut totum unus ipse divini amoris ignibus incendat.

2. Aspice illius manus, pedes, cor, oculos, ora, corpus univèrsum; nihil nisi ignis est JESUS, nil nisi facula amoris: quidquid agit, loquitur, patitur, amorem spirant, & quidem amorem tui.

3. O amor! ah dulcis amor! ò amoris flamma! ah! cor istud queso incendite, imò verò incinerate, anima mea in JESU mei amoribus, suavibusque flammis vivat, moriatur, reviviscat ut alter Phœnix.

Preambulum ad Meditationem.

ERat JESUS supra verticem Thabor [a] in amicos Sanctorum Petri, Jacobi, Joannis, Moysis, & Eliæ comitatu; cum repente facies ejus splendere ut Sol, vestimenta fieri alba, ut nix, mons ipse prominentibus è vultu radiis micare cœpit. Cum verò Moyses olim montem Sinai DEI legem lapideis tabulis excepturus conscenderet; (b) locum omnem incendi, scintillare, flagrare, undequaque splendere populus spectavit. Denique Eliæ curus, [c] gladius flammeus Cherubin ad Paradisi fores excubantis, (d) 4. anima-
na Ezechielis, [e] reliquusque apparatus omnis non
micare

[a] Matth. 17. (b) Exod. 20. [c] 4. Reg. 2. (d) Gen. 3. [e] Ezech. 4.

micare modò videbantur : sed etiam ardere. At quid de sponso, castoque ipsius amore sponsa ? *Lampades eius*, inquit, *lampades ignis atque flammarum : aqua multa non potuerunt extinguere Charitatem.* (a) O ignes, & vel in mediis aquarum vorticibus vivaces flammæ ! hic ille ignis est, qui cor istud ambit, tamque potentes evibrat radios : ut detersâ omni caligine, intus ac foris splendeant, ardeantque omnia. Hujus lampadis oleum Misericordia est ; oleum indeficiens : utpote quod ex ipsis Dei visceribus inexhausto amne profluit. Hic igneus ille est murus, (b) quem per Prophetam DEUS promiserat : nimirum cujus objectu leonum rabies exarmaretur, hostes fugarentur, cælo tangeretur, fieretque bidental, quisquis sacrilegam inferre manum pararet. Id verò in his miris admirabilissimum, quòd quemadmodum viridis rubus (c) inter puras flammæ innoxie ardebat, eoque in suggestu DEUS ipse concionans audiebatur : ita cor mediis flammis obsessum, in se ipsum ardet constanter semper, neque absumitur ; semper lucet, micatque : nimirum eos JESUS suscitatur, resuscitat ignes, immortalesque alit flammæ. Vide tu mihi quam altè cælo abit horum incendiorum fumus, agè huc thura, huc suffimenta : quàm momento prope uno tantorum ignium incensa suavissimos in cælum odores expirabunt, quàm expeditè vota, ac preces isti fumo commissa usque ad DEI thronum pervadent ! cæli hoc suffitu mox nectareum spirabunt, aer repurgatus suavè redolebit, Dæmonum minæ, iræque exspirabunt ; siquidem ferre illi odores istos non æquius possunt, quàm Porcorum insulsæ nares suave spirantium Liliorum exhalantem animam : quare cogentur fugere, Infernique repetere abditissimas specus.

D z

Hic

[a] Cant. 8. (b) Zach. 2. (c) Exod. 2.

Hic ignis est, hæc flamma, quæ Concupiscentiæ ardorem restinguit: ut enim clavo clavus pellitur, ita divini amoris ignis ille fordidi, propudiosi que amoris infames flammæ arcet, ac reprimat.

Incende igitur cor meum, ô JESU ocellæ animæ meæ, & ne unquam lampadis tuæ oleum desideretur, sit mihi ignis iste pro muro, (a) sit pro sole: imo sit istud potius, quod in maximis votis habeo: ardeam, exedar hac flammâ: quid? etiam in cinerem redigartum verò cinis hic in vermiculum, ac mox in cor novum abeat, ô amoris metamorphosin! sed prius velim cor vetus ad purum in amoris istius fornacula excoqui, absumi scoriam, ac vitium omne; nihil terrenæ aut humanæ fœcis residere: sed cœlestem planè statum sortiri, vitam vivere spirituales, spirituali cibo vesci, spirituali linguâ uti. pedes. manus habere spirituales, cogitationes, affectionesque etiam divinas, aspectus verò columbinos non modò, sed Angelicos: summa, cor istud ita excoctum, recutumque nihil impofterum præ se ferat præter viventem, vigentemque semper beatæ immortalitatis effigiem. Ita tu mi oculissime JESU, tandem hic sedem fige, hic velut in Palatio tuo habita, hic erumpentes gloriæ tuæ radios evibra.

(a) Zach. 2.

MEDITATIO.

Oratio preparatoria.

Actiones nostras, &c.

PRæludium. *Ignem veni mittere in terram, & quid volo, nisi ut accendatur. (a)*

in Pun.

[a] Luca 12.

1. *Punctum.* Considera necessarium esse, ut cor amore incensum in vapores sursum abeat: istius vero flammæ tantam esse vim; ut supra cælos ipsos enitatur, ac evincat re nullâ præpediente: neque enim aliquid orbis habet præter Deum, quod pii cordis sinum explere possit.

2. *Punctum.* Perpende, quàm divini amoris flamma agilis sit, subtilis, altè penetrans, clara, aliquid semper mollens, inquieta, impatiens teneri, aliòve concludi loco, quàm in Crucifixi sinu, ubi velut in fornace amoris excoquitur, recoquitur, novam animam, novasque vires accipit.

3. *Punctum.* Adverte hujus ignis materiam esse ea omnia, quæ Superiores injungunt: quarum rerum executione, quanta isti igni vis insit, clarè dignoscitur.

Colloquium dirigitur ad Christum, quem videre videbor manibus binas lampades accensas prætendentem, obtestabor, ut quidquid in me est imperfectum, vitiosumque excoquat, cor ipsum in pulverem, cineremque redigat, ut novum repullulet instar phœnicis, qui postquam mortalitatis suæ exuvias posuit, resurgit è busto, reviviscitque, tum pulchrior, tum melior.

Pater.

JESUS cor sibi charum palmâ & lauro cingit,
coronat.

Expositio.

1. **C**oronas coronis, lauros lauris intexite, corque fortunatissimum incingite, boni Angeli: vincit, triumphat, quando virtutum, mortificationisque palæstrico studio istud est præmii affectum ut à JESU amari mereatur.

D 3

2. 0

2. O diem laetum, ô festivum! quo specta re ac colligere licet ex spinis, pœnisque puras putas rosas, ex pulvere & gladiis palmas, ac lauros; denique ex projectis sputis, & adperso Aceto, ac luto immarcessibiles, aternasque coronas; quas ipse manu sua Iesus depangit, donat.

3. Quid aspicias, ô misellum cor, & horres malorum agmina, qua te circumstant & adoriuntur, reflecte oculos potius in lauros, qua te post victoriam manent: res enim nulla frangere, imò nec commovere eum potest, quem precepta animo palma erigit, ac sustinet.

Præambulum ad Meditationem.

Agite Angeli, agite ô Beatae mentes, deproperate palmas & lauros; texite ferra, nectite corollas, iisque cor post diutinos labores victoriâ partâ triumphans incingite. Coronæ sacrosanctæ sunt à fulmine immunes, & cœlo intactæ; eademque vindicias, & libertatem designant. Jam hyems transit, imber abiit, & recessit. (a) Jam leonina conjuratorum cordis hostium rabies repressâ est, subacta, domita: depangite igitur æternas lauros, invictas palmas easque in suavissimi JESU manum date: ut ipse quam parastis, coronam Cordi imponat.

Magnanimus Rex David pinguem Olivam amans, misericordiæ symbolum, cor suum divinis miserationibus coronari supplex orat. [b] Pœnitens Magdalena, (c) & amarè flens Petrus [d] præferunt Amaranthum, quæ herba in mediis aquis & nativam amarulentiam, & perpetuum virorem retinet. Voluptatum proci, mundani homines, Rosas scilicet & Lilia amant. Coronemus, inquiunt, nos rosis, antequam marcescant: nullum pratum sit, quod non pertransseat luxuria nostra. (e) O Phrygiam mollitiem! ô luxum! jam verò terrarum

Pria-

(a) Cant. B. (b) Ps. 102. (c) Luc. 7. (d) Marc. 26. [e] Sap. 2

Principes ac Domini caput, si Deo placet, aureo diademate, ac gemmis non tam coronant, quam gravant. O Ambitionem! ô fastum! quid suavissimus JESUS? victrices palmas amat, his cor sibi charum cingit, & exornat: quippe gloriosas illas frondes in promeruerunt, qui non modò cor venientibus iniquioris fortunæ telis constanter opposuere; sed constantis iras laceßere ausi mortem quoque ipsam riserunt: certè Martyrum cunei, Virginum chori [a] in cœlo triumphantes palmas manibus prætendunt: quamquam 24. seniores (b) rigentes etiam auro coronas capite gestant, quas iis de hostibus quoque subactis partæ victoriæ, decretique triumphi peperere. *Benedic* igitur anima sancta *Dominum*, [c] cujus singulari munere perfectionis coronidem adeptæ es. *Lauda Deum tuum*, (d) cujus brachio extento nudas Maris arenas calcasti, [e] Jordanem sicco pede pertransiisti, [f] populis corde incircumcisis, inimicisque videntibus, & horrore defixis: quibus tu subactis leges, perpetuaque tributa imposuisti, cum ipsi in promissam terram, Palestina Regionem, ne pedem figeres, iter tibi nequidquam occlusissent. *Benedic DEUM tuum*, ô cor cœlo plenum & ardens; posteaquam foelicitatis certam arrham, indubiamque spem obtinuisti: ingredi, quoties allubuerit, cum insigni Triumpho pompa in cœlestis Jerusalem Capitolium: ubi tot Reges purpurati, ac Principes triumphant, quot hic olim suas cupiditates, sensuumque tum internorum, tum externorum insolentiam repressere.

Jungere invictis Martyribus, simulque inter Virginum Choros consiste; corpus tibi sit pro triumphali curru, quem Sapphyri, atque Carbunculi, prædi-

D 4

vites

(a) Apoc. 10. (b) Apoc. 4. (c) Psal. 102. (d) Ps. 147.
(e) Exod. 14. (f) Jos. 3.

vites gemmæ, veluti tot internicantes stellulæ nobilitent. Claritas, Agilitas, Subtilitas, impassibilitas, quatuor illæ beaticorporis dotes, totidem sint rotæ; quocumque autem rapuerit divinus Spiritus, qui curru, ac rotis insidet, (a) eò te trahi sine, aut ipse vola, quò voles: aurigabitur divinus amor: Porro raptari ante currum gemant tenebrarum Principes, quos insigni animi tui demissione subegisti, mors ipsa catenas induere jussa sequatur, quando & illam omnium Triumphatricem Christi morte pridem debilitatam, fractamque, eodem duce, ac auspice rursus triumphandam subegisti. Veniat & in pompæ partem devictus Mundus, quem tum forti pede protrivisti, cum ipsius honores, opesque generoso fastidio despiciens nihilo pluris duxisti insolentem fastum, ventosasque pollicitationes; quàm in aqua ductam effigiem, aut in phantasiæ stulta officina exsudatam Chymeram: hos inquam olim durissimos hostes, nunc læto Marte domitos; vinculis, probrisque onustos ante laureatas quadrigas trahe, spolia scilicet opima, nobiles exuvias, ampla trophæa partæ non uno bello victoriæ. Id verò imprimis cura, ut præ cæteris pars Triumphæ præcipua, ad currum alligetur Sensualitas tua, quam heroico prælio superasti mortuæ jam, quàm viventi similior, pallida, defecta, viribusque ita allisis: ut nunquam posthac prodire in aciem aut reluctari audeat.

Jam verò in signis militaribus, ac vexillis gestentur depictæ urbes & Arces, quas evertisti: hoc in genere prima spectetur superbiæ insana turris, quam solo adæquasti, ejusque confæderati omnes, ac socii sub jugum missi, concatenatique unà ducantur, Ambitio, Vanitas, Arrogantia, & cæteræ ejusdem militiæ

[a]. Ezech. 1.

titia phalanges. Alterum labarum legenda exhibeat sanguinolenta praelia, quæ contra Luxum, sensuumque rebellionem fortiter suscepisti, gessisti, conficisti, texantur hic in lino serico, & per auras longelateque volitent præclara tua facinora, quibus Carnem tuam, ferocem sanè belluam, parere iussisti; legatur isthic invictum animi tui robur, spectentur Jejunia, Abstinentiæ, Austeritates, Mortificationes, quibus contra tetrum istum hostem pro clypeo, ac telo depugnasti.

Portetur quoque in bysso varia Pluto stygius, Dam-natus Opum Amor, quem pridem proculcasti religi-olam paupertatem omnibus terræ gazis longè ante-ponens.

Visatur præterea in hoc triumpho elanguida, ener-vis, imbecillis Acedia suæ scilicet testudini insidens, quam tu tardigradam bestiam Diligentia, Generosi-tatisque acri stimulo excitasti, præter spem vexasti, vicisti.

Denique legatur in præalta tabula uncialibus litte-ris inscripta Epigraphe ad rei fidem ac memoriam, *Amantissimi IESU subsidiis, meritis, auspiciis pugnavi-mus, vicimus, cælo inferimur inter lauros & palmas triumphaturi.*

Quid nunc verò restat? istud scilicet postremum; ut cum te sublimem viginti quatuor senioribus, An-gelorumque Choris inserueris; coronam ante imma-culati Agni pedes deponas, (a) cum beatis illi cæli civibus Epinicium istud accinens, *Benedictio, & clari-tas, & gratiarum actio, honor, & virtus, & fortitudo Deo nostro in sacula saculorum. Amen.* (b)

[a] Apoc. 4. (b) Apoc. 7.

MEDITATIO.

Oratio preparatoria.

Actiones nostras, &c.

1. **P**unctum. Fingam me versari in vertice montis, in quem magno nisu, multoque labore ac molestia pervenerim: reflectam mentis oculos ad diversos calles & tramites, quibus eluctandum mihi fuerit; præcipitia, quæ effugerim, pericula prædonum ac ferarum, quæ declinaverim: ita enim res se habet cum iis, qui ad perfectionis culmen pervaserunt: hi enim attentè relegere secum debent, velut ex edito loco, quot quantaque à Mundo, reliquisque salutis humanæ Hostibus pericula, tentationes, sinistrosque casus divina Misericordia fulti, adjutique evaserint.

2. **P**unctum. Cogitabo eas esse hujus palestræ leges. *Nemo coronabitur, nisi qui legitime certaverit.* [a] *Nulli nisi vincenti palma obvenit,* (b) simulque DEI bonitatem demirabor, quòd ipsemet velit nos suis gratis coronare, mandetque Angelis: ut eas nobis circumplacent lauros, quas virtutes nobis nostræ compararint.

3. **P**unctum. Perpendam quibus & quantis gaudiorum rivis exundet cor, cui concessum est ad divini amoris apicem attigisse, & cui jam sua constat perseverantia, quæ una virtus nos securos, beatosque efficit: sine qua cæteræ nihil aut parum profunt: sola enim perseverantia coronatur.

Colloquium dirigetur ad amantissimum JESUM, cui omnes nostræ coronæ debentur; nos siquidem non
tam

[a] 2. Timoth. 2. (b) Apoc. 7.

Et lauro cingit, coronat.

83

am victores, quàm victi sumus: ipse enim cor nostrum refractarium, ac rebelle expugnavit: quare ei tanquam potentissimo victori, & atque invictissimo Imperatori (quod 24. Seniores in Apocalypsi enixè faciunt (a) coronas palmas, lauros deferamus cum solemni illo carmine. *Benedictio & claritas, & gratiarum actio, honor & virtus, & factuito in secula* (b) victori, triumphaturoque JESU, Amen.

Pater.

(a) Apoc. 4. (b) Apoc. 7.

JESUS in cordis cœnaculo cœlestes nuptias celebrat.

Expositio.

1. JESUS sponsus sanguinum Exod. 4. sponsam, quam pridem vita sua pretio sibi coemerat, ad Agni nuptialem Cœnam, cœlestemque thalamum adducit. Cœnigitur (quis non miretur?) cœnaculum est harum nuptiarum, & thalamus JESU sponsi.

2. Cœna est, quia hæc gaudia non nisi post diurnos assue ac labores exhibentur: pendentis è gemmatis laquearibus lychnos ne quare, foris, & infernè Sole, Lunâ, Stellis palatia illa nitent: intus lucerna est ipse Agnus, Apoc. 21. idemque convivius, convivii apparator, convivâ, sponsus.

3. Vides genialem mensam? tibi hæc apparantur: dapes requiris? agrè videri possunt mortalibus: istic qui accumbunt, semper edunt, bibuntque sine fastidio, & sine molestia semper esuriunt ac sitiunt. Ecce parata sunt omnia: Matih. 22. Venite ad nuptias, Sponsus vocat.

Praambulium ad Meditationem.

JESUS animam, quam benigno oculo aspexit, dum foede sordibus suis conspersa esset, fonte lustrali ablutam, mundoque muliebri à se donatam, [a] non modò in Sponsam accipit: [b] sed, si modò ei illa fidem castè, sanctèque seruet, è miserissimo hujus vitæ exilio evocatam ad nuptiarum celebritatem in cœlestem Patris sui domum deducit, indissolubilique conjugii nexu æternum sibi adstringit: huc enim spectat istud sacri epithalamii carmen: *Gaudemus & exultemus, & demus gloriam ei, quia venerunt nuptia Agni, & uxor ejus preparavit se, & datum est ei, ut cooperiat se byssino splendenti, & candido.* [c] Magnum est quippiam in Regis Regum famulatio numerari, majus inter amicos, & familiares accenseri; maximum haberi DEI Filium, Christi fratrem, ac cohæredem: dicam audaculè, his tamen omnibus præstantius istud est in nuptiis Agni uxorem appellari, id est, ejusdem quodammodo thori, thronique participem, ejusdem coronæ, ac mensæ sociam. Atque hic honos ille est, nisi fallor, de quo istud exstat Isaiaë vaticinium: [d] *Dabo eis in domo mea, & in muris meis locum, & nomen melius à filiis, & filiabus.* Filii enim, cum pars exigua sint parentum, multum suæ rei, sui que juris vindicant, & retinent: viri autem, & uxoris tanta viræ totius rerum, juriumque omnium societas est, & communio: atque tam arcto nexu colligantur; ut quancumque intervallo distent, uno tamen loco, uniusque vice habeantur: quod in cœlesti etiam, quo de loquimur, JESU, animæque conjugio accidit: nam qui adhaeret Deo, unus spiritus est, quemadmodum docuit Apostolus: [e] quo fit; ut perfectè Deo unita anima non
modò

a) Ezech. 16. [b] Ose. 2. (c) Apoc. 19. (d) e. 56. (e) 1. Cor. 6

modò divina, sed DEUS quadam ratione (si ita loqui fas sit) efficiatur. Atque hinc omnis illa (quæcunque est, & profectò est summa) harum nuptiarum dignitas, utilitas, suavitas : nam quæ præterea connexa sunt, ex eodem illo tanquam perenni omnium bonorum, beatitatumque fonte promanant, tresque illæ præsertim (ut corporis taceam) animæ JESU nuptæ dotes eximix, ac singulares, Visio, Comprehensio, Fruitio : [a] quæ non à parentibus, aut à natura accipiuntur ; sed quod paupercula sit Sponsa (ut fieri solet à Regibus, si quando aliquam ex infima sorte ducant) ab ipso Sponso JESU nuptiarum causâ munificentissimè conceduntur. Verum quoniam hæc per sese ampliora sunt ; quàm ut pro dignitate æstimari à nobis, nedum explicari possint ; divinæ litteræ rei hujus præstantiam omnem, jucundissimumque fructum cœnæ regalis, nuptialisque jucundo, & ad nostrum captum appposito schemate tenuiter saltem adumbrant, [b] eâ causâ, quòd cœnarum delicias negotiorum strepitus, & curæ, quæ de die ferè agitantur, minimè conturbent ; regalium verò nuptiarum epulæ geniales imprimis, atque opiparæ esse soleant, in quibus proinde nulla sensuum pars exquisitis voluptatibus vacet. Hic Oculi aulae vario peristromatum emblemate vernantis aspectu, ministrorum, convivarumque splendido vestitu, lancium, paterarumque tum auro, tum gemmis pascuntur. Hic aures instrumentorum musicorum, ac vocum artificioso concentu demulcentur. Hic nares florum, herbarum odoribus plenisque unguentorum onychibus suavissimè perfunduntur : palatum quoque vini suavitate, & ciborum cupediis magno aucupii, venationisque studio conquisitis, & coquorum arte elaboratis delinitur. Denique, ne sua

D 7

oblecta-

(a) S. Thom. 1. 2. q. 4. a. 3. (b) Luc. 14. Matth. 22

spexit,
nte lu-
am, [a]
d ei illa
us vitæ
n coele-
bilique
m spe-
s ex-
tia Ag-
t coop-
um est
majus
im ha-
n ; di-
s istud
isdem
isdem
le est,
: [d]
nomen
xigua
icant,
ius re-
unio :
mque
ce ha-
imur,
dheret
posto-
a non
nodò
Cor. 6

oblectamenta sensui omnium maximè bruto desint, tactui à lectorum stragulorumque mollitie, & Anserum plumis suæ blanditiæ indulgentur. Assueri si placet hortos, mensasque tantisper obeamus: ut ex eo convivio, quòd maximè regale post hominum memoriam exstitit, cujusmodi sit epulum, quod JESUS in sponsæ corde instruit, saltem conjectando utcumque assequamur.

Ille tum ut ostenderes divitias gloria regni sui, ac magnitudinem, atque jactantiam potentia sua: (a) tum ut tertio imperii anno eum diem, quo primum ab aditâ Regni possessione perfectum imperium inibat, in Sulan Principe Regni sede publicè celebraret; convivium instruxit sanè Persicum: nam imprimis apparator epuli erat ipse Assuerus: quis verò ille? regnabat tum ab Indiâ usque ad Æthiopiam, ab Oriente, ut audis, Occidentem versus latissimè: quid præterea? idem 127. provinciis jura dabat, constitutis totidem summis præfectis, qui Regis nomine juri dicundo, rebusque administrandis præessent. Rex igitur maximus erat Assuerus (b) imò verò orbem universum suæ ditioni longè latèque subjugarat, si ipsius Epistolæ fidem habemus: (c) quanquam exaggerationem hanc esse putem hominum insolentium, qui si paulò latius fines produxerint, de totius orbis imperio sibi abblandiuntur: sed tamen deimus id, uti jactat, fuisse: musca adhuc videbitur Assuerus Deo ipsi comparatus, neque unquam quantumvis fastu sese efferat, atque infletur, ad Elephanti molem, præstantiamque assurget. Iesus nuptialis convivii istius in corde humano instructor non modò quæ Deus, sed etiam quæ homo, supremus rerum omnium est Dominus, in cuius femore scriptum *Rex Regum, & Dominus Domi-*

(a) *Esth.* 1. (b) *c.* 11. (c) *c.* 13.

mantium, (a) & ad cuius judicantis aspectum, ac tribunal nudo olim latere parebit, pavebit, & gemit Assuerus. Possent ex his cœtera intelligi, sigillatim tamen reliqua, si placet, quo institutum clarius conficiatur, obiter perlustremus.

Erat, Susan urbs Regni Persici non modò caput; sed præterea amœnissimum tempe, quam proluebat Choraspes fluvius ille, cujus aquis ad potus delicias Reges longè etiam inde profecti uterentur; atque loci nomen ob amœnitatem à lilio, quod Susan Persæ appellant, inditum. Hic igitur stratum & accubitum, & quidem in regni ipsis hortis, lucis, nemoribus (b) vernâ, ut credere par est, tempestate: luxuriabant istic non modò per se jucundæ florum, herbarumque varietates; sed pulcherrimarum etiam arborum, quibus in quincuncem ordinandis, ut & in distribuendis areolis, pergulis, Xystis, regis ipsæ manus motegentis adlaborarant.

Quis porrò convivalis hujus aulæ reliquus ornatus? tentoria visebantur ex matertâ prædivite, coloris aërii, carbasini, hyacinthini: sustentabantur ea vela funibus byssinis, ac purpureis, qui eburneis circulis inferebantur: ad extremum ditia hæc, & ridentia conopœa marmoreis columnis innixa fulciebantur: humiles subtus lecti ad accubitus prope ridens pavementum, aurei, argenteique, strati vestibus, astragulis (ut 70. interpretes significant) pellucidis, varioque flore illulis opere phrygionico, rosis circumquaque affutis, aut eductis acu pictoriâ: jam pavementum lapide quadruplici interstinctum, smaragdino, pario & [quod Hebræus habet] marmoreo, hyacinthoque, tesserulis nimirum miro ordine variegatis renitebat.

Atque

(a) Apoc. 19. (b) Esth. 8. 1.

Atque hæc plebeis ferè convivoribus parata; nam crediderim viros Principes interiori ædium regiarum parte exceptos, in quibus ab aulæis & picturis omnia essent, quàm in hortorum vestibulis, atrisque instructiora, potuitne aliquid spectari unquam, aut ad Majestatem dignius, aut mollius ad luxum & delicias? ô pueriles nugas & crepundia! ô animæ in terras curvæ abjectas cogitationes? quid humi serpis, mi homule, teque istis reculis magnopere oblectas: metire oculo, animo, Cœlorum vastitates; fige si potes, obtutum in Solem, Lunam, reliquosque stellatæ domus plusquam phœbejos ignes; exteriora tantum ista sunt decora: nam quæ intus longè alia non modò sensuum, sed mentis quoque aciem fugiunt, nos plane latent, audi mellifluum Bernardum (a) *revera illud verum & solum est gaudium, quod non de creaturâ, sed de creatore concipitur, & quod cum possideris, nemo tollet a te; cui comparata omnis aliunde jucunditas, dolor est; omne dulce, amarum; omne decorum, sædum: omne postremo, quodcumque aliud delectare possit, molestum.*

Perge nunc, quod alterum caput est, Assueri convivas, ac mensarum magistros inspiciamus.

Convivorum duo video fuisse genera (b) quosdam purpuratos, Persarum Heroas, Satrapiarum Præfectos omnino 127. qui omnes relictis ad res, si quæ interim inciderent, componendas inferioris subsellii magistratibus, in urbem, aulamque regiam ad epulum confluxere; alii convivæ urbis Susan plebs universa à maximo usque ad minimum, sine capite, & sine numero immensum vulgus.

Jam verò Ministrorum duos quoque ordines spectare videor; quosdam domus regię præfectos, qui

structo-

[a] *Epist.* 114. [b] *Esth.* 1.

structores, symposiarchæ & modiperatores loca convivis designarent, assiderent, convivandi leges ac jura præscriberent: alios ad minora munia obeunda, Pincernas, Indices, prægustatores, Chironomontes. Verum si cum Angelis tum pocillatoribus divinæ mentæ, tum assessoribus, cumque reliquorum Beatorum Cœli Civium sive numero, sive splendore componantur; homuli sunt isti, hi Gigantes: isti miselli ac moribus plerique improbis; hi beati, atque felices, iidemque sanctissimi: isti, si paucos excipias, plebs ignobilis & sordida; Hi non modò gravissimi Senatores; sed ne uno quidem excepto omnes duces sunt ac Reges.

Vide hic tu mihi Reginam Dei matrem (nam quid ego Sponsum annumerem) Vide Patriarchas, Prophetas, Apostolos, Martyres, Confessores. Virgines, reliquamque omnem Cœli curiam, & convivarum Persarum, Medorumque pigeat, ac pudeat. Convivi tamen sui esculenta, poculentaque Assuerus (a) adhuc venditat: non renuò discumbamus, bibamus, edamus: hic enim totius rei cardo vertitur.

Orbes, patinæ, lances identidem demutantur, nimirum ea est ferculorum multitudo, varietas, mensariorumque vasorum supellex argentea, aurea, gemmea; nam auro hic quoque & gemmeis conchis editur, bibitur: atque in poculis quidem authores sunt 70. Senes exstitisse calicem gemmatum unum è carbunculis. pretio sanè immanem; ut talentorum millibus 30. id est, nostrorum florenorum plusquam uno & centum millionibus æstimeretur. Nemo jam Cleopatæ aut Luculli, aut Heliogabali cœnas & sumptus mirabitur. At quis in mensam illatus cibus? sacre litteræ tacent, quòd vel ex Persico apparatu, quem
omnes

(a) *Esth.* 1.

omnes adagio terunt, vel ex patinarum, lancium, craterum ostentatione satis cognosci posse sentirent. Potus quis? vinum optimæ notæ: nam ut *magnificentia regiam dignum erat, abundans & praripuum ponebatur* [a] cā tamen lege, *Ne cogas*, hilarè eò, & eò usque, quique feruntur, quò, & quousque lubuerit: sanum profectò, & laudabile Regis edictum: nam istud ex Græcanicis popinis, nescio cujus Caldi, Biberii, Meronis, *bibat vel abeat* (b) tyrannicum est. Sed agendum ad rem, mi Perfici epuli admirator, aurum, argentum, gemmas in lancibus, & poculis quid effices? aurum, inquis argentum, gemmas: terra ista sunt, mihi crede, quædam durior, cui Sol, & Astra colorem ac faciem fecere: quæ ne iis pretium avaritia inderet, natura in elementorum visceribus abdidit; cæterum ista etiam ubi plurimum sunt, & usu teruntur, jam propè viluerunt. Cibi autem & potus quid tandem sint, tum apparet, cum vix in stomachum ingesta magnam partem egeris; & tu mihi cœnum ac lutum [ne quid fœdus dicam] conferre audebis cum divitiis, deliciisque Cœli, cum JESU nuptiis, cum cœnâ Evangelicâ, cum visione divinæ essentia, cum iis denique inexhaustis voluptatibus, quæ ex illo summi boni oceano perenniter profluunt? Vidit hanc mensam magnus Joannes in sua Apoc. (c) & demiratus est: vidit Psaltes regius, & stupens exclamavit, *inebriabuntur ab ubertate domus tua, & de torrente voluptatis potabis eos.* (d) paucis sic candidè & simpliciter habes; (e) *bona omnia mundi hujus nihil sunt aliud, nisi quasi cortices, & putamina fructuum paradisi: & si talia sunt putamina & cortices; ut homines illorum amore & desiderio insaniant, quid erunt fructus ipsi.*

(a) Esth. 1. [b] Cic. Lib. 1. Tusc. (c) c. 21. (d) Ps. 35.
 (e) Bell. de fœl. SS. l. 5. c. 5.

ipsi, & poma paradisi: & si talia sunt poma, & fructus: quid erunt cibi reliqui solidiores, & prastantiores? certè tales erunt: ut sine fastidio semper edantur, & semper sine anxietate desiderentur.

Agedum ista denique Assueri prandia quamdiu durarunt? 180. diebus; (a) anno vix medio, idque, si de purpuratorum conviis sermo sit: nam plebs in istis fugacibus bonis hebdomadam vix vixit unam.

Accipe tu hîc mihi annos centum, mille, imò mille millenos cœnæ istius nuptialis, quam in amantis corde Iesus extruit: nullum reperies convivandi finem: quem si ultra requiris, merire æternitatem: quamdiu Cœlum, & Deus erit, perennabunt hæ nuptiæ; non ita in Susannâ istâ epulatione: nam (ô rerum humanarum inconstantiam!) ecce super ipsas Assueri mensas, quod in humanis solet, *extrema gaudii luctus occupat*, (b) Rex Persa, cum post nimiam potationem incaluisset mero, nihilque hactenus satis insolenter egisse se arbitraretur; nisi Reginam Vasthi convivis ostentaret; quòd illa sive arrogantiam, sive potius modestiæ studio prodire in ebriam Principum aulam recusasset, à viro Rege fœdè, ignominioseque, in ipso convivii loco, ubi epitulata cum fœminis fuerat, Regni sedi ac gradu emota, repudiata, ejectaque est. (c)

I nunc, & Assueri mihi convivias, ac nuptias collauda: imò ad te redi, atque cœlestes Agni nuptias demirare, & ama.

MEDITATIO.

Oratio preparatoria.

Actiones nostras, &c.

Præludium. Beati, qui ad cœnam nuptiarum Agni vocati sunt, (d)

I. Pun-

(a) Esth. 1, (b) Prov. 14. (c) Esth. 1. (d) Apoc. 6. 7. 9.

1. *Punctum.* Considera summam, quâ major nulla excogitari potest, dignitatem tum animæ IESU amantis, quæ è vilissimâ conditione ad DEI ipsius nuptias evehitur; tum cordis humani, in quo divinæ hæ nuptiæ celebrantur. Unde tibi, ô humana anima, inquit Berna. (a) unde tibi hoc? unde tibi tam inestimabilis gloria; ut ejus Sponsa merearis esse, in quem desiderant Angeli ipsi prospicere? unde tibi hoc, ut ipse sit sponsus tuus, cujus pulchritudinem Sol, & Luna mirantur; ad cujus nuntum universa mutantur: quid retribues Domino pro omnibus, quæ retribuit tibi: ut sis socia mensæ, socia regni, socia denique thalami, ut introducat te Rex in cubiculum suum? & mox, vide quibus brachiis vicaria charitatis redemandus, & amplectendus sit, qui tanti te estimavit, ac tandem Obliviscere populum tuum, & domum patris tui. Desere carnales affectus, seculares mores dedisce, à prioribus vitiis abstine, consuetudines noxias obliviscere.

2. *Punctum.* Perpende in nuptiali cœnâ, quam Sponsus tibi parat, quantæ, & quàm sinceræ, ac solidæ futuræ sint deliciae: perlustra omnia, quæ sub cælo, in aëre, terrâ, mari, hominibus sunt in pretio, deliciis, amoribus, tum cum S. Augustino ita ratiocinare. Si tanta (mi Domine) facis nobis in carcere: quid ages in palatio? cum enim sint hæc omnia valdè bona, & delectabilia, quæ bonis pariter, malisque communia tradidisti: qualia futura sunt, quæ solis bonis recondisti? si tam innumera, & varia dona tua, quæ nunc amicis pariter tribuis, & inimicis: quàm magna, & innumerabilia, quàm dulcia, & delectabilia, quæ solis tuis es largiturus amicis? si talia in hac die lachrymarum, quanta conferes in die nuptiarum? Hæc audis, & necdum exclamas, anime mi, beatus qui manducabit panem in regno Dei. (b)

3. *Punctum.* Ad istud etiam attende, ex 10. Virginibus

(a) Serm. 2. de mut. aq. in vinum. (b) Luc. 14.

ginibus Evangelicis, (a) quæ omnes Virgines, id est, per sinceram fidem Christo desponsatæ fuerant, & bonorum operum aliquando lampada gestantes sponso placuerant; quinque omnino fatuas fuisse, & à nuptiis (ô infaustam sortem! nuptialique cœna exclusas: cave ne tu ex earum numero sis, lampas tibi semper bonis operibus ardeat, & luceat; fac charitatis oleum in vase redundet, & effervescat: id etiam studiosè cura, ne uspiam dormias, aut dormites, neve deprehendaris nihil de morte ac Judicio cogitans, aut imparatus; habe continuo in auribus toties cordi tuo insusurratam Sponsi tui illam vocem. *Vigilate*: ut cum clamor ille audietur, *Ecce Sponsus venit. exite obviam ei*, statim latus possis occurrere venienti Sponso, & cum illo ad nuptias ingredi. Væ enim, & bis, terve væ iis, qui tantæ rei oblitæ, & ad Dei voces surdi, lampadibus extinctis, dormientesque deprehensi à dulcissimis Agni nuptiis exclusi frustra clamare cogentur. *Domine Domine aperi nobis*, quibus obtrudendum sit ferreum istud pessulum, *nescio vos*, aut illud æquè lamentabile *causa est janua*.

Colloquium dirigetur ad JESUM Sponsum; ei imprimis gratias medullitus ages; quòd animam tuam sibi in Sponsam delegerit, & hactenus tenerè amavit, sponsalitiisque muneribus ornarit: tum ab eo suppliciter veniam exposces, quòd tam frigide ardenti ipsius amoris responderis, & fortè etiam interdum fidem datam fregeris; denique per ipsius amorem illum, quo te toties prævenit, plurimum obtestabere: ut per ejus gratiam continuò vigil sis, ac paratus ad ultimum adventum, qui media nocte, cum minus putabis futurus est, utque tunc cum ardente lampade ei possis occurrere, & cum prudentibus Virginibus (b) in æternum ipso, ipsiusque nuptialibus bonis potiri. *Pater.*

(a) *Matth. 25.* (b) *Matth. 25.*

G. M.

JESUS in cordis speculo se, Sanctissimamque
Trinitatem manifestat.

Expositio.

1. **C**or perfectè Deum amantis paradisus est cœlestis : ita circumfluit, & inmanitat deliciis : non delicias hujus mundi adumbratis, fugacibus : sed vita alterius, cujusmodi hîc neque oculus vidit, neque auris audivit, nec in cor hominis ascendit. Rom. 8.

2. Non jam hîc JESUS stat post parietem prospiciens sponsam per cancellos Cant. 2. sed quod illa flagitabat, ostendit ei faciem suam, essentiam divinam, tres divinas Personas tam lucidè, ac manifestè : ut in crystallo cordis expressæ imagines ipsæ reluceant. O paradisum ! ô delicias ! ô gaudia !

3. Deficit cor præ amoris, & deliciarum copiâ, ac propè rumpitur. Quàm brutus es, mi homo, si voluptates illas audis porcerum siliquas præligis ! quàm lapis, & truncus, si JESUM necdum amas.

Præambulum ad Meditationem.

A Nimæ JESUM unicè amantis tanta futura est beatitas : ut sensibus, & cœno immerfî mortales eam concipere animis, nedum (nisi divinâ luce ac spe injectâ) expectare possint. Nam (quod ex Isaïæ vaticinio (a) sumpsit S. Paulus (b) oculus non vidit, neque auris audivit, neque in cor hominis ascendit, quæ præparavit Deus diligentibus se. Nimirum viri illi duo sapientissimi, ut beatitudinis cœlestis magnitudinem, amplitudinemque explicatè proponerent : mensuræ
præ-

(a) c. 65, (b) ad Rom. 8.

primum genus accepere, quod videri poterat longè
 capacissimum, patentissimos oculorum Orbes: qui
 etsi exiguo loculo concluduntur: inde tamen subin-
 de evagantur, exspatianturque longè, ac latè non mo-
 dò in apertas camporum vastitates, edita montium
 culmina, aquarum aureas, gemmatasque profundita-
 tes: sed mathematicorum præsertim instrumento-
 rum adminiculo infinità propè intercapedine diffitos
 oculos, atque in iis levissimas maculas, errores, deli-
 quia deprehendunt. Repertus est tamen hic modulus
 minor, quam ut sic beatitudo capi Posset. *Oculus non
 vidit.* (a) Igitur, quod præsentia tantum oculis hau-
 riamus, auditione autem percipiamus etiam ea, quæ
 aut gesta olim, aut jam geruntur ubivis gentium, aut
 imposteriorum gerentur; quæ omnia ex historiis nar-
 rari audimus, aures visæ sunt ad propositæ rei dimen-
 sionem aptiores: at ne sic quidem beatitudinis im-
 mensitas contineri potuit, *neque auris audivit*, reliquum
 erat vas mole quidem suâ non usque adeo magnum;
 capacitate profectò amplissimum, *cor hominis*: Nam
 non modò quæ vidimus ipsi, aut ex aliis audiendo ac-
 cepimus, sed alia quàm plurima, quæ ne existere qui-
 dem possint, montes aureos chymeras, hyppocentauro-
 ros in cordis officinâ effingimus, & tanquam partus
 nostros amplectimur, exosculamur, *neque vel sic ta-
 men in cor hominis ascendit, quod preparavit Deus diligen-
 tibus se.* Res ista, quod ab Augustino dictum, *fide
 non capitur, spe non attingitur, charitate non apprehendi-
 tur; desideria & vota transgreditur*: desperandum igi-
 tur? minimè: *astimari non potest, acquiri potest.*

Age tamen utcumque etiam æstimemus, & quasi
 auctionando licitemur. Ego quidem sic statuo; nul-
 lã re capimur, & rapimur magis, quàm voluptate; ne-

que

que reprehendo, si modò solidæ, sinceræ, honestæ voluptates captentur. Atqui deliciis cordis in JESU amoribus liquescentis, & in quo JESUS ipse deliciatur, mihi crede, nihil uspiam esse potest suavius, nihil jucundius. Quid enim? Paradisus hic est, non ille terrestris (quamquam amœnitate soli, cœlique; florum, arborum, fructuum opimitate gloriabatur, ipsumque nudum paradisi nomen deliciarum est, ac voluptatis) sed cor paradisi est cœlestis, in cujus primas inambulationes vix admissus Paulus ita suavissimè est omnibus lætitiis delibutus: ut sui ipsius, rerumque omnium oblitus, istud tantum postea referre pollet: *scio hominem sive in corpore, nescio, sive extra corpus nescio; Deus scit, raptum hujusmodi hominem usque ad tertium cœlum, & audiuit arcana verba, qua non licet homini loqui.* (a) At quæ tandem illa, unde tantus voluptatis sensus existit? rem ipsam statim acu fidei attingamus. In cœlesti illo paradiso beati cordis, JESUS deposito schemate viatoris; & quo se nunc obtegit, fidei velo; humanitatem tuam facie ad faciem; parum dixi, divinam quoque essentiam videndam, fruendamque exhibebit; poterat fortè istud ad beatitudinem satis esse: tamen tres etiam personas divinas, Patrem, Filium, Spiritum sanctum ita præsentet: ut non videndæ dumtaxat; sed etiam tangendæ quodammodò videantur.

Atque in hoc nativo, lucidissimoque rerum omnium speculo res aliæ propè numero infinitæ, pulchritudine, ac varietate sanè admirabiles elucescent, tam novo semper, ac recenti objectu, ut ne æternitatis quidem duratione spectantibus fastidium allaturæ, aut imminuturæ sint, unquam spectandi, speculandique ardorem, hîc igitur veluti in vivâ tabellâ suis coloribus

(a) 2. Corinth. 12.

bus expressa repræsentabuntur, quæ nunc vix tenuiter adumbrata, tamen contentissimo studio minimè assequimur, mysteria fidei ac religionis; Incarnatio Verbi ex Virgine, Redemptionis humanæ œconomia, providentiæ divinæ in rebus administrandis, bonis interim affligendis, extollendis improbis, miræ, æque nobis occultissimæ rationes, leges denique, ductus & raptus divini amoris, quibus suaviter, & fortiter jam per ridentia, jam per horrida rerum, nunc lætarum, nunc tristium, Cor se amantis tandem in adyta omnium beatitatum perduxit, quarum ex veritatum clarâ cognitione, ac præsertim divinæ naturæ, personarumque obrutu, & conceptis animo tam præstantium, admirabiliumque rerum imaginibus, quis non videat summas, ac propè incredibiles voluptates exorituras?

Regina Saba Salomonis limen vix ingressa ob suppellectilis, regionum Ministrorum ordinem, pompam, luxum, Regisque potissimum præsentiam, ita admiratione simul, & voluptate correpta est, ut recollecto, quem perdidit, spiritu exclamarit. *Beati viri tui, & beati servi tui, qui stant coram te semper, & audiunt sapientiam tuam.* (a) Atqui sordes sunt hæc, quibus tranquillæ, nugæ, si cum Dei præsentia, atque conspectu conferuntur.

S. Franciscum ferunt, (b) cum mæstior esset, Angeli cytharam transcursim, levissimoquo pollice pulsantis brevissimâ modulatione ita captum, raptumque fuisse: ut non jam in terris, sed inter beatas mentes in cœlo versari sibi videretur. Deus bone! si istud quod in cælestibus deliciis ferè est minimum, exigui Angelicæ manus moduli tam breves, ut vix audirentur, mentem tamen viro sanctissimo eripere potuerunt:

E

quid

(a) 1. Reg. 10. (b) S. Bon. in vit.

quid tot Angelicarum, humanarumque vocum concentus efficeret, qui tum subsultus, quæ tripudia? deinde si quæ infima sunt in cœlo, cantus & choreæ ita corda mulcent, atque oblectant, quid conferent cætera, & numero longè majora, & dignitate? nudâ, eaque tenui DEI cogitatione quid exilius hâc, ac jejunius? David tamen, cum in gravissimis turbatissimisque rebus ægritudinem sentiret, ad lambebat extremis animæ labris cœleste, ac divinum istud mel, maximumque vel ex eâ re voluptatis sensum hauriebat; *memor, inquit sui Dei & delectatus sum, (a)*

Idem rursus potiundi Dei cogitatione injectâ vix se præ gaudio continet, & subsultans canit: *Latatus sum in his qua dicta sunt mihi: in domum Domini ibimus: (b)* quod Psaltæ regii triumphale carmen Angelicus noster B. Aloysius, cum vicinâ morte deficiens proferre integrum non posset, *Latantes, ajebat, latantes imus,* eoque dimidiato licet versu mirificè vel moriens gestiebat. Aliàs cum non modò iturum se in domum Domini cogitaret Rex Propheta; sed velut animo in Cœli Atria præmissis, aureque furtim ad nuptialis triclinii fores applicata obscure susurrum, nescio quem, ex iis, quæ intus agitabantur, gaudiis pronus excepisset; mœrorem ex probrosa objectione (*ubi est Deus tuus*) (c) contractum non modò omnem detergebat; sed dilatato sinu in suavissimas liquidissimasque voluptates animam ipsam effundebat; quorsum? *Quoniam transibo, inquit, in locum tabernaculi admirabilis usque ad domum Dei, in voce exultationis, & confessionis sensu epulantis.*

Denique cum vice altera mortalis adhuc ad immortalium conclave tacitè subrepens sese insinuasset, & ad sese, resque nostras humanas retulisset, in has lætitiæ, congratulationisque voces erupit. (d)

Quam
[a] Psal. 16. [b] Psal. 121. [c] Psal. 41. [d] Psal. 83.

Quam dilecta tabernacula tua, Domine virtutum: concupiscit, & deficit anima mea in atriis Domini. Cor meum, & caro mea exultaverunt in Deum vivum. Beati qui habitant in domo tua Domine, in saecula saeculorum laudabunt te. Quia melior est dies una in atriis tuis super millia. Nimirum tanta est iucunditas lucis aeternae (quod totidem verbis August. dixit:) [a] ut etiamsi non liceret amplius in ea manere, quam unius diei morâ: propter hoc solum innumerabiles anni hujus vita pleni deliciis, & circumfluentia temporalium bonorum rectè, meritoque contemnerentur. Non enim falso, aut parvo affectu dictum est: quoniam melior est dies unus in atriis tuis super millia. Ut jam minus mirum sit Davidem mox istud quoque adjecisse. Eligi abjectus esse in domo Dei mei magis, quam habitare in tabernaculis peccatorum. Malim, inquit, in infimo Janitorum ministerio [b] ad templi limen stare, & aditus observare vestibulum ante ipsum abjectus, cum spe caelestis istius beatitudinis potiundæ: quam cum admittendæ periculo in peccatorum amplissimis palatiis, sumptuosissimisque ædibus à Clientum, & Amicorum turbâ observari, atque consalutari. Scilicet hinc ille animi concito cursu in Cœlum aspirantis anhelitus: Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te Deus. (c) Est profectò id genus animal per se velox, ac concitatum: tum verò in fugam ardet maximè, cum vel ex venatorum insectatione, vel serpentium esu gravem sitim sentit: tunc enim, ut ardorem extinguat, ad fontem præceps, & arduus volat. Sitebat nihilo secius David, neque in cœlum minus anhelabat: quando veniam & apparebo ante faciem Dei? atque ex eo, quo flagrabat patriæ desiderio, eaque quam tantisper absens prægustarat, beatorum fœlicitate, tan-

E 2

tus

(a) Lib. 3. de lib. erb. c. ult. (b) I. Paral. 9. (c) Ps. 41.

tus rerum humanarum horror radiumque ac mor-
ror animum incessarat: ut quàm assiduè panis inci-
bum adhibetur; tam lachrymæ adlubescerent; ne-
que cibo magis, quàm lachrymis uteretur, quam-
quam & lachrymæ ipsæ pro cibo erant; ut vi doloris
oppressus, nec cibum capere, neque de cibo capiendo
cogitare liberet: dum istud vehementer præsentiam
optanti per mordacem sarcasum obtruditur, *Ubi est
Deus tuus?*

Ex quibus omnibus istud tandem conficere licet;
si in atriis etiam absentes, David alique Viri Sancti
tantum haufere voluptatis, quibusnam, putamus, in
ipsum Cœli penetrabile, ac Sponsi conclave admissi cir-
cumfluunt deliciis? si radius tenuiter projectus bea-
tificæ visionis sic oculos mentis perstringit, si aquæ
guttula de paradisi summique boni fonte leviter
asperfa; si mica cadens de mensa Domini sic morta-
les afficit, & recreat: quid Sol ipse totus, quid ipse
honorum omnium Oceanus, quid ipsa Domini men-
sa immortalibus conferent? an cor non his deliciis
innatabit, imò immergetur?

MEDITATIO.

Oratio preparatoria.

Actiones nostras, &c.

PRæludium. *Cum apparuerit, similes ei erimus: quo-
niam videbimus eum, sicuti est: & omnis qui habet
hanc spem in eo, sanctificat se, sicut & ille sanctus
est. (a)*

[a] 1. Joan. 3.

II. *Patru-*

1. *Punctum.* Considera quantum sit bonum, quam præstans, quam delectabile DEum unum in essentia, trinum in personis, Patrem, Filium, Spiritum sanctum, clarissimè in cordis speculo æternum contueri. Profectò *Oculus non vidit, neque auris audivit, neque in cor hominis ascendit, qua preparavit Deus diligentibus se.* (a) Prægusta interiori sensu istas paradisi cœlestis delicias, & Ægypti pepones, ac paludes cœnosas, mundi inanes siliquas, ac sordes nauseabundus despue. O si cum sancto Augustino posses beatorum gaudia præsentificare! cum eodem diceres. *Quam suave mihi subito factum est carere suavitatibus nugarum, & quas amittere metus fuerat, jam dimittere gaudium erat: eiciebas eas à me vera tu & summa suavitas; eiciebas & intrabas pro eis omni voluptate dulcior.* [b]

2. *Punctum.* Perpende quantum hæc cogitatio valere possit, & debeat ad quantumcumque res duras, & difficiles Dei, salutisque causa exsorbendas; terræ promissæ fructus in conspectum allati, quas animorum mutationes in nonnullis prius timidis & refugientibus, ad difficultates superandas repente attulerunt? (c) Athletæ propositis coronis, viso brabeo, quid non generosè agunt, ac patiuntur? Profectò *Non sunt condigna passiones huius temporis ad futuram gloriam, qua revelabitur in nobis.* (d) Quo uno linteo, ut S. Gregorius observat, (e) egregius, ac palmaris Christianæ palestræ pugil S. Paulus omnem gravissimorum, plurimorumque laborum sudorem abstergebat; eodemque modo cæteri Martyres; istud verò singulare. Sanctus Adrianus cum in flore ætatis miles miraretur ingentem Christianorum turbam ad tormenta, catastas, laqueos, cruces, ignes, veluti ad nuptias ala-

E 3

eres,

(a) Rom. 8. (b) L. 9. Conf. c. 1. (c) Num. 13. [d] Rom. 8. (e) In Job. c. 7.

eres, lætosque volitare: interrogavit qua spe inducti istud facerent; cumque respondissent sperare se bona illa, *quæ nec oculus vidit, nec auris audivit, neque in cor hominis ascendit.* (a) ita commotus, conversusque est: ut statim suum nomen in albo Martyrum inscribi voluerit, & fortissimè sub Maximiano Martyrium passus sit. (b) Tantum spes beatitudinis valuit.

3. *Punctum.* Vide quàm immensus, & quantarum sit virium Divinus JESU amor, qui hominem per gratiam tandem ad ipsam, qua Deus ipse beatus est, divinæ essentia visionem perducit: Deinde cogita, quid rependere debeas isti amori, dubio procul reciprocum amorem, nam cum amat Deus, nihil aliud vult, quàm amari, quippe non ad aliud amat, nisi ut ametur: sciens ipso amore beatos, qui se amaverint, ita Bern. (c) Atqui ut Deum perfectè ames, cor omnino ab aliarum rerum amore evacuare debes: nam sicut vas, (quæ S. Anselmi ratiocinatio est) (d) *quanto magis habet aquam, aut alium similem liquorem; tanto minus capit oleum: ita Cor in quantum occupatur alio amore, in tantum excludit istum.* Est & aliud: quia sicut factor est contrarius odori, & tenebra luci, sic & omnis alius amor huic amori; sicut igitur contraria nunquam simul integrè conveniunt: sic nec iste amor, cum ullo alio amore in uno Corde.

Colloquium ad JESUM animarum studiosissimum amatorem; à quo enixè efflagitabis, ut divinum tui amorem tibi impertiat, hac aut simili prece formulâ, *Da mihi te Deus meus: en amo, & si parum est, amem validius; non possum metiri, quantum mihi desit amoris, ad id, quod satis est: hoc tantum scio quòd male mihi est sine te, non tantum intra me, sed etiam extra me, & omnis copia, qua non est Deus meus, egestas est.* Absor-

(a) 1. Corinth. 2. 13. 64. (b) Sur. 1. 5. (c) Serm. 53. in Cant. [d] Epist. 2. ad Hug.

*Absorbeat igitur mentem meam, & cor meum mellita vis
amoris tui : da ut amore amoris tui vivam ac moriar,
cum tu me ita prior amaveris, ut non modò plurima mihi
dederis, & pro me feceris : sed pro me etiam dignatus sis
mori. (a)*

Denique ex intimis præcordiis actum amoris Dei
super omnia elice, & conclude more solito.

Pater.

C. M.

(a) Ex S. August. & S. Francis.

*Incentivum Actus Amoris DEI super
omnia.*

PRæcipis bone Deus, ut te amem, & nisi faciam
minaris : an opus est his vinculis, ut ad tuam amo-
rem obstringar : an adeò sum impos mentis, ut tua
beneficia, gratias, perfectiones ignorem : aut po-
tius an corde careo, quo infinitum bonum amem ?
jam si amor amore compensari debet, quis amor amo-
ri divino par esse potest ? ab æterno amasti me cum
necdum essem, aut redamare possem ; Mundum cre-
asti, & conservas etiamnum mei causâ, Angelis man-
dasti, ut me custodiant : mercedem meam esse volui-
sti magnam nimis : peccantem ad pœnitentiam, &
gratiam revocas : sed istud longè amabilius, ô dul-
cissime Salvator, quòd volueris Deus fieri homo, tam
dura, & tam dira pati, ac denique in cruce mori pro
me, qui te morti (ô me crudelem!) addixeram. Hoc
verò omnium est suavissimum, quod morti vicinus
mihi Corpus & Sanguinem tuum in Sacramento reli-
queris pignus admirabile tui in me amoris. O Amo-

rem! ô Ecstasim amoris! quàm dignus es Deus meus, ut summè ab omnibus, & super omnia ameris? Ita ergo amem te, ô JESU mi, Salvator amantium, & Salvatorum amor: absorbeat me vis amoris tui: ut amore amoris tui vivam ac moriar. qui amore amoris mei etiam dignatus es pro me mori. O infinitam Dei bonitatem!

Formula Amoris DEI super omnia.

O Magne DEUS, amo te super omnia, diligo te ex toto corde, ex tota anima, ex omnibus viribus meis: atque ex eodem hoc amore doleo super omnia, quòd te infinite bonum offenderim, firmissimè statuens in posterum omnia mandata tua per gratiam tuam implere. Et propter quid sic ego te super omnia amo? sanè hanc ob causam, ob immensam perfectionem, incomprehensam potentiam, altissimam sapientiam, infinitam sanctitatem ac bonitatem tuam, id est, propter te ipsum, O Pater, ô Fili, ô Spiritus Sancte, tres Personæ, unus Deus, qui es mihi omnia Amen, JESUS.

Ad majorem Dei gloriam.

F I N I S.

APPRO.

APPROBATIO.

Hic Liber, cui Titulus : Cor DEO de-
votum JESU Pacifici Salomonis thronus
regius, &c. è Gallico sermone Latinitati donatus
& auctus per R. P. CAROLUM MUSART,
Ss. Theologiæ Licentiatum, Societatis JESU
Presbyterum, ad devotionem in cordibus fide-
lium excitandam utiliter excuderetur. Actum
Duaci, die 13. Martii, 1627.

GEORGIUS COLVENERIUS

*Ss. Theol. Doctor, & Regius
ordinariusque Professor, Colle-
giatæ Ecclesiæ S. Petri Propo-
situs & Canonicus, Academia
Duacensis Cancellarius, &
Librorum Censor.*

